SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 121, ЧИСЛО 30, П'ЯТНИЦЯ, 25 ЛИПНЯ 2014 РОКУ 1893 Vol. 121, No. 30, FRIDAY, JULY 25, 2014 $2.00

Українці Австралії засудили Росію

Учасники демонстрації в Сіднеї. (Фото: Марічка Галабурда-Чигрин)

Марічка Галабурда-Чигрин

СІДНЕЙ, Австралія. – 19 липня в центрі міста, біля ратуші, відбулася демонстрація української спільноти за участи делеґації поляків і литовців – в пам'ять жертв авіокатастрофи, тіла яких лежать на землі України. Присутні вшанували їх молитвою „Отче наш".

Віче провадив Василь Сенько, співголова Комітету „Евро-Майдан" в Сіднеї, організатор акції. Він запросив до слова референта зовнішніх зв'язків Союзу українських організацій Австралії Петра Шміґеля, який засудив вчинки проросійських бойовиків-терористів в Україні й висловив вимогу спільноти до австралійського уряду не допустити росіян на конференцію країн Великої двадцятки, яка відбудеться в Брізбені.

Промовляли Марта Менцінська, студентка Києво-Могилянської академії Оля Качанова. Австралійські журналісти фотографували людей, які тримали плякати з написами осуду Володимира Путіна, зокрема Галина Алошкіна та її дочка Наталка.

Потім усі пішли з прапорами до головної катедри Католицької Церкви Св. Марії, де стоїть пам'ятник сестрі Марі Мек-Килоп, проголошеній святою. Одна з сестер її чину загинула у збитому літаку. В. Сенько і близнята Софійка і Стефка Мандзії очолили похід. Усі співали „Ой, у лузі червона калина". Вінок живих квітів поставили до постаменту пам'ятника в пам'ять усіх загиблих в катастрофі.

У цей час українці Мельбурну на чолі з Стефаном Романовим теж провели подібну акцію. Телевізійні станції показали акції в обох містах.

Над Донбасом терористи збили „Боїнґ-777"

17 липня під містом Торез Донецької области впав, уражений бойовою ракетою, пасажирський літак „Боїнґ-777", що належав компанії „Маляйзійські авіялінії". Літак летів з Амстердаму до Куала-Лумпуру, на висоті 10 тис. метрів, в певному міжнародному коридорі, і за 50 кілометрів до входження в повітряний простір Росії несподівано почав знижуватися, а невдовзі його виявили розбитим на українській території. На борту знаходилося 283 пасажирів і 15 членів екіпажу.

За інформацією віце-президента „Маляйзійських авіяліній" Гейбі Ґортера, в цьому „Боїнґу-777" летіли 154 громадяни Нідерляндів, 27 австралійців, 23 маляйзійці, 11 індонезійців, шість британців, по чотири громадяни Німеччини та Бельґії, три філіппінці, один канадець, та один пасажир з подвійним громадянством США і Голяндії.

Факт аварії лайнера підтвердив офіційний представник штабу Антитерористичної операції (АТО) проти сепаратистів на сході України Владислав Селезньов. Українська сторона заявила, що в районі операції проти сепаратистів зброї, здатної збити літак на великій висоті, не застосовувалося. Тим часом сепаратисти збили 14 липня в Луганській області транспортний Ан-26, який летів на висоті 6,000 метрів.

Радник міністра внутрішніх справ України Антон Геращенко повідомив на своїй сторінці у „Facebook", що пасажирський літак над містом Торез був збитий сепаратистами з російського зенітно-ракетного комплексу „Бук". Українська сторона говорить, що вранці 17 липня очевидцями було зафіксовано переміщення такого комплексу „Бук" з боку Тореза в селище Сніжне.

„Сьогодні вранці ми отримали достовірну інформацію про те, що через міста Торез, Сніжне проїхав комплекс „Бук" – установка на гусеничному ходу з чотирма ракетами, що дозволяють збивати цілі на висоті до 15 кілометрів. У нас є відео- та фотодокази цього факту. Піс-

(Закінчення на стор. 13)

США офіційно звинуватили Росію

КИЇВ. – Державний департамент США оприлюднив документ, у якому міститься офіційне звинувачення на адресу Росії, котра далі підтримує сепаратистів в Донецькій та Луганській областях.

„Росія заявляє, що прагне миру, але її дії не відповідають цій риториці. Ми не маємо доказів того, що Російська Федерація перестала підтримувати сепаратистів. Насправді, за нашими оцінками, вона продовжує доставляти їм важке озброєння, іншу військову техніку та фінанси, а також, як і раніше, дозволяє бойовикам вільно в'їжджати в Україну", – наголошується в документі, оприлюдненому 14 липня.

Держдепартамент США підкреслює: Москва заперечує все це так само, як заперечувала колись введення військ у Крим. „Росія відмовилася закликати сепаратистів скласти зброю та продовжує зосереджувати свої війська вздовж кордону з Україною. Багато самопроголошених „лідерів" сепаратистів є вихідцями з Російської Федерації та мають зв'язки з російським урядом. Це все малює виразну картину продовження політики Росії щодо дестабілізації ситуації в Східній Україні", – говориться далі у заяві.

Сполучені Штати мають за мету „підтримувати демократичну Україну – стабільну, єдину, захищену в політичному та економічному плянi та в змозі визначати власне майбутнє". Тому Вашінґтон виступає за постійний діялог між керівниками Міністерств закордонних справ України, Німеччини, Франції й Росії щодо роботи на напрямі остаточного припинення вогню всіма сторонами, що послужило б встановленню стійкого миру.

„Проте, слід підкреслити, наша кінцева мета полягає не просто в тимчасовому припиненні насильства. Ми хочемо, щоб Росія зупинила дестабілізацію України та окупацію Криму – частину території України, що дозволить народу України об'єднатися та зробити власне рішення про майбутнє своєї країни шляхом демократичного політичного процесу", – йдеться в заяві Держдепартаменту.

У документі також подано хронологію зусиль українського уряду щодо встановлення порядку та відновлення інфраструктури у звільнених від сепаратистів реґіонах, а також задокументовані факти причетности Росії до дестабілізації ситуації на сході України.

(Еспресо ТВ)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Допомога США розпочалася

КИЇВ. – У червні уряд України повідомив, що готовий прийняти допомогу від уряду США у зв'язку з конфліктом, що розгорівся за зовнішнього підбурювання у Донбасі. З метою якнайшвидше відгукнутися на потреби переміщених осіб Посол США Джефрі Пает 16 липня розпорядився видати допомогу вартістю 50 тис. дол. на покриття найнагальніших потреб мешканців Донбасу. Посольство США спрямувало допомогу найбільш уразливим групам населення Донецької области. На даний час мешканцям Слов'янська й Краматорська доставлено 53 тони питної води. США також надали інструменти, постільну білизну, кухонне начиння та інші товари людям у скруті, зокрема літнім людям, інвалідам, сиротинцям та тим, хто не має можливости чи ресурсів евакуюватися з зони конфлікту. Ця термінова допомога додається до приблизно 200 млн. дол. економічної, протикорупційної та іншої допомоги, яку США надають Україні цього року. *(Посольство США в Україні)*

Зброю перевозять морем

КИЇВ. – 20 липня Андрій Клименко – головний редактор порталу „BSNews", ініціятор створення проєкту „Чорний список", куди заносять порушників морського і повітряного простору окупованого Криму, повідомив, що після анексії Криму виникли великі проблеми з охороною морського кордону, чим користуються проросійські бойовики для переправлення зброї з Керчі до Маріюполя. „Морський кордон у Чорному морі охороняють прикордонники і радіотехнічні засоби контролі, а в Озівському морі взагалі нічого не розмежовано", – зазначив експерт. *(Радіо „Свобода")*

Тероризують мирне населення

ЛУГАНСЬК. – Проросійські бойовики на Донбасі змушують цивільне населення вступати в їхні банди і облаштовують в квартирах мирних жителів бойові позиції. Про це заявив 20 липня речник інформаційного центру Ради національної безпеки і оборони Андрій Лисенко. Озброєні групи бойовиків по п'ять-сім осіб, використовуючи списки жителів области для референдуму, вриваються у приватні помешкання і змушують громадян вступати в їхні банди. А в Северодонецьку терористи змушують мешканців звільняти квартири для облаштування там вогневих позицій. Терористи продовжують мінувати цивільні об'єкти, зокрема у Горлівці фугасними зарядами замінували автомобільний міст над залізничною колією та мости біля шахти. *(Радіо „Свобода")*

СКУ закликав до санкцій

ТОРОНТО. – Світовий Конґрес Українців (СКУ) 16 липня закликав провідників Европейського союзу негайно ввести санкції в цільових галузях проти Росії у зв'язку з продовженням зухвалої російської аґресії у східній Україні. Незважаючи на намагання Президента України Петра Порошенка забезпечити припинення вогню та провести переговори з мирного вреґулювання кризи, його зусилля не були почуті. Росія не змінила курс, а міжнародна спільнота вагається з введенням третього рівня санкцій проти Росії. СКУ закликав провідників застосувати санкції в цільових галузях, поки вони ще можуть бути ефективними. *(СКУ)*

Форум видавців – без Росії

ЛЬВІВ. – Форум видавців цього року не запрошуватиме російських видавців на ярмарок. Таке рішення організатори ухвалили 23 липня спільно з „Економічним бойкотним рухом" – спільнотою, яка виступає проти російських товарів. Також організатори форуму, спираючись на рішення львівської влади, маркуватимуть на ярмарку книжки російських видавців. Наліпки для маркування забезпечить форум. Думки видавців і письменників з приводу доречності та ефективності таких заходів розійшлись. Тепер українці витрачають на російські книжки понад 200 млн. евро на рік, а на українські – лише чверть цієї суми. *(Бі-Бі-Сі)*

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Вічне поглинення України

Денис Казанський

Від найпершого дня свого незалежного існування, переставши бути частиною СРСР, Україна зіткнулася з величезною проблемою: виявилася сусідом Росії…

Тоді насправді ніхто не думав про це. Націоналісти перебували в ейфорії від очікуваної незалежности, прибічники СРСР мріяли про швидке відновлення імперії, але більшості населення взагалі було не до цього. Люди намагалися просто вижити в буремні часи, не зважаючи на прапори та герби.

Минав час, стало зрозуміло, що справжньої незалежности Україна не здобула. У 1990-ті роки, коли стрімкий ривок від Росії в бік Европи ще міг відбутися без суттєвих перешкод, Україна свідомо гальмувала й тулилася ближче до колишньої метрополії. Радянський парлямент, радянський президент, радянська ментальність тримали Київ на прив'язі до Москви надійніше, ніж Володимир Путін. Поки країни Балтії робили свій „дранґ нах Вестен", Україна транслювала на державних телеканалах програми російського телеканалу й підписувала з Кремлем „Великий договір", фактично залишаючись сателітом Росії. Співдружність незалежних держав 1990-их років радше нагадувала конфедерацію, ніж спілку незалежних держав. Бюджети були в кожного свої, але зовнішня політика майже спільна.

У 2000-их роках владу в Росії сконцентрував у своїх руках В. Путін, і з'ясувалося, що втрачений час зробить шлях до справжньої незалежности дуже тернистим. Бо відірватися від Росії В. Путіна буде набагато складніше, ніж від Росії Бориса Єльцина, більш зосередженої на власних проблемах. Потужне російське лобі сковувало Україну навіть у ті роки, коли влада вдавалася до спроб вийти з-під „братнього" крила. Промосковські партії надійно виконували завдання „нє пущать" Україну до ЕС, уміло саботували всі евроінтеґраційні процеси. А коли нарешті в українського суспільства урвався терпець, стало очевидно, що втрачені роки доведеться оплатити дуже дорого. Бо ж остаточну незалежність українці вирішили проголосити в час, коли російський диктатор В. Путін набув максимальної могутности.

Та річ не лише в кремлівському господареві. Тільки-но Україна чітко визначилася зі своїм зовнішньополітичним курсом і дала зрозуміти, що другою Білоруссю – ручною, напівнезалежною державою – бути не збирається, дедалі більше російських політиків різних поглядів і переконань стали висловлюватися про „братню" країну в неґативному сенсі.. Близька, бідна, сонна Україна, що вічно плентається слідом за могутньою Москвою і міцно сидить в орбіті її впливу, була дуже зручна Кремлеві. Але щойно в середині 2000-их років у нас гучно залунали голоси прихильників европейського вектора, в Росії почало наростати невдоволення. Визнати за сусідами право на незалежний розвиток і самовизначення в питаннях зовнішньої політики погодилися одиниці. А якщо казати прямо, то абсолютна марґінальна меншість. Переважно в Росії популярности набула інша версія: у Києві захопили владу радикальні націоналісти, які продалися Заходові й тероризують 80 відс. „нормальних", дружніх до неї громадян.

Ця версія з радикалами виявилася зручною для всіх. У Росії вона влаштовує і комуністів, і лібералів, і імперців. І звичайно ж, виправдовує будь-які дії щодо нас. Робити що завгодно, аби тільки втримати Україну в полі свого впливу, – ось головне сучасне завдання Росії, на виконання якого держава В. Путіна не шкодує ні сил, ні грошей.

Важливість України для імперіялістичного проекту складно переоцінити. На карті світу вона бачиться зовсім крихітною на тлі велетенської сусідки. Здається, що найбільша країна на Землі цілком може обійтися без цього клаптика суші, та насправді в ньому таїться титанічна сила, без якої Москва ніколи не досягне бажаного.

У відносно невеликій Україні живе майже третина населення неозорої Росії. Без Криму – 43 млн осіб, тоді як у Росії – 145 млн. Російські історики переконані, що саме Україна (Київ) є колискою їхньої нації, місцем, де вона зародилась і розвивалася. Для величезної вимираючої країни з поганим генофондом і потужним припливом міґрантів це життєво необхідні демографічні ресурси. Їх російські політики, журналісти й політологи часто вважають своїми. І не безпідставно, адже безліч сучасних політиків, письменників, учених та спортсменів Росії походять з України.

У Росії живуть мільйони переселенців з українськими прізвищами, які давно вже ментально стали представниками тамтешньої титульної нації. Будь-хто з нас легко пригадає десяток-другий відомих росіян українського походження. Досить зазначити, що рід свій з України ведуть Жириновський, Явлінський, Навальний, Матвієнко та інші знакові фіґури в сучасній російській політиці, без яких вона сьогодні мала б зовсім інший вигляд. Українці частіше за інші національні меншини в колишній імперії потрапляли в еліту.

Україна – найважливіша для Росії територія, звідки та століттями черпала свої життєві ресурси. Вихідці звідси, на відміну від прибалтів або кавказців, завжди асимілювалися досить легко, та й сама Україна за роки російського панування була суттєво зросійщена, ментально й духовно зблизилася з Москвою. На Україну завжди можна було розраховувати як на зручний буфер, невичерпне джерело „білих ґастарбайтерів". Демографічні проблеми самої Росії, повальний алкоголізм, що давно набув розмаху епідемії, вимирання росіян на величезних просторах робили Україну незамінною резервною територією, звідки можна було поповнювати запаси дешевої робочої сили в мегаполісах. І що важливо, вельми якісної, котра зазвичай має освіту та кваліфікацію. Більш підходящої, ніж селяни з аулів та кишлаків, які часто не вміють писати й висловлюватися російською мовою.

Не менший інтерес для Москви становить і українська економіка. У кремлівській пропаґанді вона зазвичай постає агонізуючою та напівмертвою, позбавленою будь-яких перспектив без газу з Росії, та насправді є ефективнішою за російську. Остання переважно сировинна, компрадорська, тоді як українська – більш наукомістка, виробнича. Росія потребує українських ракет „Південмашу", двигунів „Мотор Січі", наших вагонів, тепловозів, продукції важкого машинобудування. Велика частина цього наукомісткого виробництва сьогодні зосереджена в промислових центрах українського південного сходу: в Харкові, Запоріжжі, Дніпропетровську. Тому, власне, Росія і зазіхає передусім на ці території.

Україна, непорівнянна з Росією за площею, завжди мала цілком порівнянний економічний потенціял. Особливо яскраво це можна було спостерігати на прикладі аґрарного сектору. Площа України – близько півмільйона квадратних кілометрів. Росії – 17 млн., тобто у 34 рази більше. При цьому врожай зернових у нашій країні коливається на рівні 60-65 млн. тонн, тоді як у Росії він становить лише близько 100 млн. Картоплі – відповідно 22-25 млн. тонн проти 28-30 млн. тонн. За виробництвом меду ми взагалі входимо до трійки світових провідників, залишаючи Росію далеко позаду. Українське село набагато жвавіше і продуктивніше за деґрадуюче російське, земля багатша, клімат сприятливіший для життя.

Депутат Державної Думи Росії Михайло Саблін у квітні 2013 року заявив, що „Україна – найкраща частина Росії", і тим самим чітко зформулював ставлення до „українського питання" основної маси росіян. Для них Україна – це затишніша, тепліша та благодатніша Росія, яка вміє жити і працювати, не паразитуючи на запасах газу й нафти. Вікно до Европи, найважливіший транспортний шлях, яким іде їхнє блакитне паливо. Земля, необхідна Росії, щоб обґрунтувати сам факт свого існування.

Без Києва недобре почувається Російська Православна Церква, бо він, вийшовши з-під влади Росії, захотів мати свій патріярхат, непід-

(Закінчення на стор. 17)

Поховали генерала Ігоря Момота

Церемонія прощання з генералом Ігорем Момотом у Навчальному центрі підготовки молодших спеціялістів прикордонної служби „Оршанець". (Фото: Олександер Костирко)

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – У Навчальному центрі вишколу молодших спеціялістів Державної прикордонної служби України „Оршанець" 14 липня відбулося прощання з 48-річним генерал-майором, заступником начальника Східнього реґіонального управління Державної прикордонної служби України Ігорем Момотом, який загинув 11 липня в Луганській области під час обстрілу з установки „Ґрад" позицій українських прикордонників. 12 липня Президент України Петро Порошенко посмертно присвоїв йому звання генерал-майора.

На громадянську панахиду до Центру прибуло понад 3,000 черкасців, а також родичі та колеґи загиблого, керівники области й міста. Серед них були заступник секретаря Ради національної безпеки та оборони України, колишній Міністер оборони Михайло Коваль, голова Українського союзу ветеранів Афганістану Сергій Червонописький, ветерани прикордонної служби, бойові побратими загиблого.

На початку церемонії присутні почули голос І. Момота, який читав вірш Тараса Шевченка „Мені однаково". Виголошуючи поминальну промову виконуючий обов'язки начальника Центру полковник Ігор Павлов не міг стримати сліз. Він розповів про загибель разом з І. Момотом курсантів Дмитра Сирбу з Одещини і Вільгельма Штолцеля з Закарпаття. А 15 липня загинув один з найкращих викладачів майор Ігор Петров, який вивозив тіло І. Момота і підірвався на міні.

Голова Черкаської обласної ради Валентина Коваленко висловила пропозицію, щоб одну з вулиць Черкас назвали на честь Оршанецьких героїв, а ще одну – іменем І. Момота. Міський голова Черкас Сергій Одарич зосередив свій виступ на оптимізмі І. Момота. Місто виділило п'ять автобусів для перевезення людей на прощання.

Голова обласної адміністрації Юрій Ткаченко рідним І. Момота вручив відзнаку „За заслуги перед Черкащиною", якою його нагородили посмертно.

Президент України П. Порошенко особисто повідомив вдову Надію Момот про присвоєння військового звання її чоловікові та висловив їй глибокі співчуття. Також він зазначив, що ім'я І. Момота буде присвоєне одному з прикордонних підрозділів України.

На вічу були зачитані співчуття, які надійшли з військових, навчальних, прикордонних установ, від громад України, Німеччини, Австрії, Нідерляндів, Польщі, Евросоюзу, Білорусі, США.

Заупокійну літію відслужили Митрополит Черкаський і Чигиринський Іоан Української Православної Церкви Київського патріярхату, о. Юліян Шеремета з Української Греко-Католицької Церкви.

І. Момот народився 18 серпня 1965 року в Тирасполі (Молдова) у сім'ї військового.

Батько його загинув, коли Ігореві було всього 15 років. Поховали І. Момота на одному з міських кладовищ, поряд з могилою його батька Федора. У нього залишилися дружина і донька Марія.

З першого дня загострення ситуації на сході України І. Момот брав участь в організації охорони та оборони державного кордону, за що був нагороджений орденом Богдана Хмельницького. Він особисто зформував та очолив мотоманевренну групу Державної прикордонної служби, яка виконувала завдання на найбільш вразливих ділянках. У травні цього року І. Момот став заступником начальника Східнього реґіонального управління Державної прикордонної служби України. Доти був начальником Навчального центру „Оршанець".

17 червня в „Оршанці" відбулася церемонія прощання з п'ятьма прикордонниками, які загинули з рук терористів. Усі вони – уродженці різних областей України.

І. Момот став сьомим представником Черкащини, загиблим на сході України.

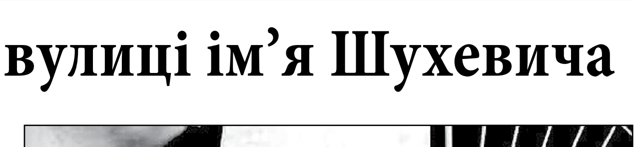
Активісти повернули вулиці ім'я Шухевича

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – На відзначення 107-ої річниці з дня народження Головнокомандувача УПА Романа Шухевича, який бував в Одесі у 1948 і 1949 роках, в санаторії „Лермонтовський", у 1994 році в місті з'явилась вулиця Романа Шухевича. Але у 1998 році її було перейменовано на провулок Покровський.

Про це з прикрістю сказав на урочистих зборах, присвячених Р. Шухевичу, народний депутат України, уповноважений Всеукраїнського об'єднання „Свобода" в Одеській області Павло Кириленко. Він висловив пропозицію повернути вулиці ім'я народного героя.

Активісти місцевої молодіжної громадської організації „Студентська свобода" 30 червня повернули історичну назву. Цього дня на всіх будинках з'явилися відповідні написи та графічні портрети Р. Шухевича.

Замість назви Покровського провулка патріоти відновили назву вулиці Романа Шухевича.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Терористи збили два літаки

ДОНЕЦЬК. – 23 липня бойовики збили два літаки Су-25 Збройних сил України в районі селища Дмитрівка під час надання вогневої підтримки українським підрозділам. Чотири українські штурмовики були обстріляні після виконання військового завдання. Два із них зазнали пошкоджень. Доля летунів покищо невідома. Один з них катапультувалися в районі Сніжного. Ведуться його пошуки. Ще один літак зник в північному напрямку. *(Бі-Бі-Сі)*

Споруджено біогазову установку

КИЇВ. – Посол США в Україні Джефрі Паєт 16 липня на відкритті біогазової установки у Підгірцях під Києвом виступив з промовою, у якій зокрема сказав: „Сьогодні, більше ніж будь-коли, всім очевидно, що енерґетична безпека України можлива лише шляхом розвитку власних енерґоресурсів в Україні, узгоджених зусиль з впровадження енерґоефективности і активного започаткування проєктів у галузі відновлюваних джерел енергії, таких як біогазові установки". Посол зазначив, що у США розпочали біогазові проєкти наприкінці 1970-их років. Тепер діють 636 установок з використання метану звалищ у 48 з 50 штатів, які разом постачають в енерґомережу понад 2 гігавати електроенерґії. В Україні побудувано біогазову установку з використанням обладнання американської конструкції. *(Посольство США в Україні)*

Надію Савченко везли у кайданках

ВОРОНЕЖ, Росія. – 16 липня полонена українська військова летунка Надія Савченко, яку утримують у російському Воронежі, під час зустрічі з українським консулом Генадієм Брескаленком підтвердила, що до Росії її вивезли силоміць з мішком на голові та в кайданках. При цьому викрадачі змінили кілька авт. Протестуючи проти незаконного вивезення до іншої держави і вимагаючи зустрічі з консулом, українська летунка оголосила голодування. Консул з десятої спроби зустрівся з Н. Савченко у слідчому ізоляторі. Н. Савченко брала участь в антитерористичній операції і потрапила в полон до сепаратистів на сході України в середині червня. В Росії її звинуватили у причетності до загибелі під Луганськом російських тележурналістів, які нелеґально прибули на територію України у складі групи бойовиків і висвітлювали їхній напад на українських військових. *(„Українська правда")*

Школа буде українською

ФЕОДОСІЯ. – „Школа ч. 20 з українською мовою викладання в новому навчальному році продовжить свою роботу", – повідомила 20 липня голова Феодосійського управління освіти Надія Алексеєнко. У цій школі 140 учнів. Кримськотатарські кляси школи ч. 15 також продовжать роботу. Українських кляс у загальноосвітніх навчальних закладах не буде, але є окремі навчальні заклади, які плянують викладання української мови, якщо достатня кількість батьків забажає вивчення цієї мови. Однак, „Міністер освіти" Криму Наталія Гончарова сказала, що обов'язкового вивчення „державної мови" не передбачається. Вона пояснила, що згідно з федеральним законом Росії про освіту державною мовою освіти вважається виключно російська мова. *(Бі-Бі-Сі)*

Фільм з України – найкращий

ЄРЕВАН, Вірменія. – Фільм „Плем'я" Мирослава Слабошпицького 20 липня здобув головну нагороду 11-го кінофестивалю „Золотий абрикос". Німий фільм „Плем'я" (The Tribe) розповідає про будинок для глухих підлітків, мешканці якого об'єднуються у злочинні угрупування. Для 39-річного режисера це перша повнометражна картина. „Срібний абрикос" здобув Леван Коґуашвілі з Грузії за картину „Побачення наосліп". Крім головної нагороди, український режисер також отримав на цьому фестивалі приз „Fipresci". *(Бі-Бі-Сі)*

АМЕРИКА І СВІТ

Про катастрофу вели мову в ООН

НЮ-ЙОРК. – 21 липня Рада безпеки ООН ухвалила запропонований австралійською делеґацією проєкт резолюції щодо розслідування падіння маляйзійського авіялайнера у Донецькій області. Росія внесла до Ради безпеки ООН власний проєкт резолюції. У проєкті, що розглядався, врахували пропозиції російської сторони. Документ закликав всі держави і суб’єкти в реґіоні повною мірою співпрацювати у зв’язку з міжнародним розслідуванням інциденту. Визначено, що пасажирський літак був збитий, засуджено такі дії з вимогою притягнути винних до відповідальности. Документ вимагає, щоб збройні групи, які контролюють місце катастрофи і його околиці, утримувались від будь-яких дій, які можуть поставити під загрозу цілісність місця катастрофи і забезпечили надійний, повний і необмежений доступ для слідчих до зони події. *(Бі-Бі-Сі)*

США ввели нові санкції проти Росії

ВАШІНҐТОН. – 16 липня США ввели санкції щодо низки компаній російського військово-промислового комплексу. Під санкції потрапили корпорація „Алмаз-Антей“ та концерн „Калашников“, а також „Іжмаш“, „Базальт“, „Уралваґонзавод“ та Констукторське бюро приладобудування, російські компанії нафтогазового сектору, ряд урядовців. Санкції запроваджено також проти віце-речника Державної Думи Сергія Нєвєрова, помічника президента Росії Ігоря Щеголєва, міністра у справах Криму Олега Савельєва, а також „прем’єр-міністра Донецької Народної Республіки“ Олександра Бородая. США закликали европейські країни до розширення санкцій. *(„Українська правда“)*

Европа теж нібито за санкції

БРЮСЕЛЬ. – За підсумками засідання Европейської Ради, котре відбулося 16 липня, голови урядів та держав Европейського союзу доручили Раді закордонних справ ЕС підготувати до кінця липня перший список компаній та осіб, щодо яких будуть запроваджені санкції проти Росії. У список потраплять ті, хто фінансово підтримує дії проти суверенітету й територіяльної цілісности України. Крім того, Рада доручила розглянути можливість запровадження санкцій проти осіб та компаній, які підтримують російських можновладців, відповідальних за анексію Криму й дестабілізацію сходу України. ЕС також заморожує будь-які нові програми фінансової підтримки для Росії від Европейського інвестиційного банку і координуватиме зусилля країн-членів з тим, щоб заморозити фінансування нових програм для Росії Европейським банком реконструкції та розвитку. *(Радіо „Свобода“)*

Асад далі керуватиме Сирією

ДАМАСК. – 16 липня Башар Асад заприсягнув у сирійській столиці як глава держави. Керуючи Сирією з 2000 року, він, отже, залишиться на посту президента ще на сім років. Вибори у Сирії, де вже понад три роки триває громадянська війна, відбулися 3 червня. Як заявила Виборча комісія, Б. Асад отримав 89 відс. голосів виборців. Вибори, які стали першим альтернативним голосуванням за останні 50 років, проводилися лише в тих районах, які контролюються урядовими військами. Провідники країн „Великої сімки“ та сирійська опозиція заявили за результатами виборів, що вони були фіктивними, оскільки в країні йде жорстока громадянська війна. *(„Дзеркало тижня“)*

Грузія не забарилася з ратифікацією

ТБІЛІСІ. – 17 липня парлямент Грузії ратифікував про асоціяцію з Европейським союзом, невід'ємною частиною якої є угода про поглиблену і всеосяжну зону вільної торгівлі. За ратифікування дкументу одностайно проголосували 123 зареєстрованих у сесійній залі депутатів, з 150 представлених у парляменті Грузії. Нагадаємо, що 27 червня Європейський союз підписав Угоду про асоціяцію з Україною, Молдовою та Грузією. *(Радіо „Свобода“)*

ВДИВЛЯЮЧИСЬ УГЛИБ ВІКІВ

Якби Авель не спровокував Каїна

Артур Артурів

Кожен загарбник перед світом прагне виправдати власні спроби поглинути непідвладні території і спільноти. Певна річ, що вибір арґументів у нього доволі обмежений.

Арґумент ч.1: вони такі погані, що нічого не залаишається, як тільки їх загарбати; або, як варіянт: вони такі погані, що завтра все одне нас загарбають, то краще ми будемо першими.

Арґумент ч.2: вони такі дурні, настільки нераціонально вчиняють із своїми багатющими ресурсами, або мешкають невідь-нащо в такім стратегічно важливим місці, що ми просто зобов’язані втрутитися заради їхньої ж користи, а не то їх все одне загарбають інші, не такі добрі як ми, і всім буде набагато гірше.

Арґумент ч.3: вони нічого собі, взагалі, ми їх любимо, але віднедавна їм кепсько ведеться, бо злії вороги вчинили в них смуту, тож незле було б їх порятувати, адже гуманні почуття до ближніх, притаманні нам з діда-прадіда.

Арґумент ч.4: ми такі любі й гарні, обдаровані та вигадливі, й жили б ми набагато щасливіше, якби нам ще трохи фортуни або дещо відсунути зловороже оточення, або возз’єднатися з братами по розуму (духу, крови) тощо.

В принципі, перші три типи виправдань зовнішньої аґресії є варіяціями арґументу ч.4. Зазвичай їх компілюють у різних пропорціях у залежности від зовнішнього чи внутрішнього використання та пануючого стилю пропаґанди.

Російська манія братерства в цьому ключі з одного боку не виняток, а з другого безумовно клінічне явище.

„Нас не люблять!“ – розпачливо розводять руками росіяни й оглядаються навколо, марно сподіваючись, відшукати напрямок, де їх з якоюсь часткою вірогідности могли б любити. Здавна, а зараз, здається, як ніколи обурюються вони невизнанням далекими і ближніми сусідами їхнього культурного генія та манливих рис національної аври.

Проте, мабуть, завдяки двоїстому поглядові на життя, старанно виплеканому за кілька століть, росіян не дивує подібний стан речей: вони самі не люблять себе, але їхній підлітковий ерос мстиво страждає від того, що інші не поспішають переконувати їх у протилежному.

На цьому тлі офіційозні пропаґандисти викохали особливе бачення, за яким „досягнення“, „велич“, „першість“ і „правота“ завжди опинялися з росіянами, а „підступи“, „зазіхання“ та „неправда“ – на боці „клеветніков Росії“. А для співвітчизників, які сумнівалися у подібній диспозиції – від Андрія Курбського до Петра Чаадаєва та від Михайла Лермонтова до сьогоднішніх дисидентів – ніколи не шкодували тавра „зрадників“, „безумців“ і „ворогів“.

Отже, невільне, культурно відстале, відносно невелике за розмірами протонаціональне утворення за 400 років поширюється на одну шосту суходолу. Як це пояснити і виправдати?

Пояснити це можна принципом кочової орди або бджолиного рою. Коли в момент часу скупчення організмів у виснаженому або інфікованому просторі робить їх аґресивними і змушує вириватися за межі вулика.

Якщо цей принцип покласти в основу державної системи і політичної стратегії, впізнаємо Росію. Утворення, що поглинало ближні землі через внутрішні перманентні негаразди, – кочовий кіш у намаганні уникнути різанини серед своїх.

Московському улусові Золотої Орди вистачило 300 років, аби зжитися з кочовою ідеологією та опанувати стратегію виживання свого сюзерена. Вийшовши у вільне плавання, Московська Орда наступні 400 років зустрічалася тільки з однією незручністю – необхідністю пристосовуватися до швидких змін, які в цей час почали ширитися світом.

Особливий дискомфорт дарувало Москві сусідство з Европою. Пристосування, вдавання, мавпування Европи перетворилося для неї на справжній головний біль. „Догнати і перегнати“ ніколи не вдавалося. Тому невтомно приходилося красти і ошукувати, без передиху стверджуючи, що „те завжди було моє“, та звинувачувати її в інтриґах і заздрості.

Колись сподобалося й европейське слівце „імперія“, котре, здавалося б, елеґантно пояснює безупинний експансіонізм. Але, на відміну від атлантичних імперій, Австрії і навіть Порти, російський імперіялізм ординського типу був психологічним – аґресією заради аґресії, частогусто безглуздим плюсуванням безлюдних територій.

Принаймні, імперіялістичні потуги на заході спричинялися до економічного буму, сприяли розвиткові науки і техніки, збагачували та певним чином трансформували саме їхнє суспільство. Натомість у Росії загарбницькі акти лише дозволяли випустити пару, накопичену від насильства та безправ’я її підданців – щоб знову загрузнути у черговий цикл стаґнації, до наступного сплеску бунтівних настроїв.

Відтак у панівної верстви в Росії завжди була потреба скеровувати аґресію й, відповідно, надавати їй виправдання.

Останнім часом там взяли на озброєння збочений, але, як елемент точкової стратегії, дієвий арґумент. Стратегія ця є модифікацією старчачого сирітства, наразі відомого як „братерство“. Можливо, на сьогоднішнім заході подібна штука малопридатна, одначе, в Україні вона ще й як працює: ми бідні й нещасні, такі самі, як от ви, тож, будемо одним цілим проти багатих, щасливих, вільних і гордовитих.

Очевидно, що до революції 1917 року і настання ери масового суспільства з його популізмом російська риторика братолюбства обмежувалася порятуванням слов’ян з-під ярма мадярів, німців та турків – і тому була другорядною націоналістичною технологією, загалом невластивою монархічному ладові.

Справжня потреба в пропаґанді виникає тільки тоді, коли виникає потреба в маніпулюванні великими масами народу.

Більшовики за 15 років здійснили незрівнянно більш маштабну за листопадовий переворот революцію у демографії. Половину країни перемістили у місто, опанувавши нечуваним в історії ресурсом: людей, ґвалтовно позбавлених коріння, переконаних, що раніше вони були раби, а тепер вони вільні, раніше їх без упину гнобили, а тепер гнобитимуть вони – що, до того ж, буде дуже справедливо і науково закономірно.

З такими зомбі справді можна було розраховувати на Плянетарну Революцію, ось тільки ніколи не вимикати радіоточку – орган керівної думки! Навіть більше, адже патос популістської псевдомарксистської риторики більшовиків, що закликав до повстання всіх пригноблених братів, – не оминув не лише напівграмотних учорашніх селян, але й освічений континґент, багатьох інтеліґентів з різних країн, що засвідчує діяльність сумнозвісного Комінтерну.

Під час розпаду світової колоніяльної системи, у 1950-1970-ті роки, братолюбний радянський аґітпроп уже не відрізнявся первісним ентузіязмом, але все ж таки відігравав значну ролю у холодній війні. Хоча головним його завданням було пудрення мозків населенню СРСР.

Путінське братолюбство, звичайно, багато в чому наслідує радянським напрацюванням. Утім, його зміст і стиль перетерпіли суттєвих трансформацій.

Незмінні виклики модернізації – вічне прокляття ординського істеблішменту – рішуче змінили пропаґандистські акценти.

Справою радянських бійців ідеологічного фронту було потрактування, чому весь світ настільки любить людину нового зразка, а негаразди в економіці, постійний мобілізаційний стан, політичні утиски в середині країни виправдовувати проґресивною діяльністю свого уряду та клясовим спротивом загниваючих імперіялістів. Натомість російським піарникам треба витлумачувати, чому росіяни відчувають, що їх не люблять якось по-особливому та виправдовувати діяльність свого уряду духовним спротивом навалі матеріялістичного ґльобалізму.

Нова амбітна мана насельників Кремля – стати осердям консервативного об’єднання всес-

(Закінчення на стор. 16)

ТЕМА ДНЯ

Це війна, вже давно війна

Петро Часто

Лише для далеких від України очей події на українському сході здаються льокальним інцидентом, спричиненим жменькою донбаських українофобів-сепаратистів. Для національно свідомої людини цей інцидент – одна з безлічі ознак війни, яку Росія – царська, совєтська і сьогоднішня, путінська – веде проти України безперервно, тільки змінюючи її форми і засоби.

З боку Росії ця війна завжди була і залишається підлою, підступною, дикунською, диявольською за глибиною лицемірства – і саме це робить її війною супроти всього людського світу, хоч світ, на превеликий жаль, воліє чіплятися за ілюзії, обертаючись спиною до правди, котра, як християнська і загальнолюдська цінність, єдина на потребу.

З боку України ця війна – священна, свята, бо священним і святим є стояти за правду і свободу. Тому це війна не лише за майбутнє України, але й за правду і свободу усього людства. Це той прапор у духовній висоті, під яким Україна не може не перемогти, хоч втілене в імперській Москві зло, несучи в собі свою погибель й інстинктивно відчуваючи це, стає все аґресивнішим і вигадливішим на нові й нові антиукраїнські провокації і диверсії.

Та більша частина нашого народу, діти якої добровільно беруть у руки зброю і йдуть у бій за Україну, не хоче, щоб сини і дочки, цвіт України, гинули надаремне. Тим часом під знаком запитання залишається головна запорука перемоги: єдність українського суспільства і Української держави.

В оцінці Майдану, Революції гідности легко було забігти далеко вперед, прийняти бажане за дійсне, насправді держава не зазнала докорінних змін, більшість чиновництва всіх рівнів влади – це ті байдужі, ще й у кращому випадку, до України люди, руками яких режим Віктора Януковича цілеспрямовано знесилював Українську державність, аж поки зробив її зовсім беззахисною перед російським аґресором. Ба – навіть діячі, імена котрих аж просяться до „Книги ганьби“, нині шукають і знаходять способи повертати собі владу і впливи. Діють ті самі корупційні системи, триває небезпечне соціяльне розшарування, котре з великою ймовірністю веде до наступної фази української революції.

Очевидно, старі сили обмежують державотворчі можливості Президента, схиляють його до половинчастих дій, сумнівних компромісів, угодництва. Молімося, щоб Петро Порошенко не схитнувся.

Як він може дати з усім цим раду? З чого повинен почати? На кого при цьому зобов'язаний спертися? Якою є його стратегія досягнення єдности між суспільством і державою в особливих умовах реальної, хоч і неоголошеної, війни з Росією? Неважливо, чия це буде відповідь – самого Президента, іншого державника чи групи політиків і громадських діячів – тут не може бути ревнощів і заздощів, старої підкилимної боротьби, бо йдеться про долю нації.

(Закінчення на стор. 13)

ТОЧКА ЗОРУ

Чого можна чекати після збитого літака

Володимир Мукан

17 липня над Україною росіяни збили малязійський літак, що прямував за рейсом Амстердам-Куала-Лумпур. У ньому загинуло 298 осіб понад дев'яти національностей. „Боінґ-777“ пролітав над Донецькою областю, де з травня російські найманці ведуть бої проти нашої армії.

„У катастрофі літака винні росіяни. Вони його збили“, – йдеться в офіційних повідомленнях уряду США. Американці посилаються на дані своєї розвідки. Прем'єр-міністер Австралії також звинувачує Росію у загибелі пасажирів авіялайнера. Проте насправді росіяни винні в цьому не більше, ніж скажений пес, який покусав людей. Вина – на тому, хто його спустив з ланцюга. Тобто у ситуації зі збитим літаком найбільша провина лежить на чиновниках США та Европейського союзу. Вони порушили умови Будапештського меморандуму, укладеного 1994 року, заплющили очі на окупацію росіянами Криму та сходу України. Саме вони під час щоденних смертей українських військових стражають Росію якимись мітичними санкціями, що от-от почнуть діяти, саме Канцлер Німеччини Анґела Меркель цього тижня запропонувала українській владі сісти за стіл переговорів з російськими терористами.

Схоже, чиновники Евросоюзу і Сполучених Штатів Америки забули, що земля кругла й всі процеси на ній взаємопов'язані. Збиття літака вказує на помилковість таких міркувань. До них одразу виникло питання: санкції допомогли врятувати життя 298 людей? Чи, може, пілоту літака треба було провести переговори з терористами?

На борту було 80 дітей. 100 пасажирів літака летіли на конференцію з боротьби зі СНІДом, хотіли врятувати чиїсь життя. А тепер їхні тіла розкидані полями, над якими пролітав „Боїнг“. Жорстокість росіян вражає.

Після вчорашньої авіякатастрофи соціяльні мережі рясніють повідомленнями про ймовірність початку Третьої світової війни. Деякі аналітики прогнозують, що США, Німеччина і Франція введуть свій військовий континґент на територію України й допомагатимуть нашим бійцям.

Такими консолідованими діями можна було б перемогти Росію за кілька місяців й поставити крапку на щоденних жертвах. Проте цього не буде з двох причин.

По-перше, в Україні зараз слабка й ліберальна до Росії й українських олігархів влада. Вона навіть не спромоглася припинити мовлення російських телеканалів, посадити антиукраїнсько налаштованих чиновників за ґрати. Тому організація повноцінного опору Росії – це для них нереальне завдання.

По-друге, Західня Европа і США не діятимуть рішуче. Вони поводитимуться ще обережніше. Німеччина вже оголосила, що всі свої авіярейси спрямовуватиме в обхід України. Француз и італійці покищо не коментують ситуації навколо збитого літака. Якби замість Росії була держава завбільшки з Чехію, европейці й американці вже давно ввели б туди війська й на весь світ розказували б про перемогу справедливости. На Росію закони справедливости не поширюються. З того ж дня, 17 липня, европейці почали її засуджувати й погрожувати черговим етапом санкцій.

В Україні напружена ситуація вже більше ніж пів року. Це чиновникам США та Евросоюзу вже набридло. Тому є велика ймовірність, що найближчим часом вони тиснутимуть на українську владу, проситимуть її вести переговори з Володимиром Путіним.

Наш Кабінет міністрів і Президент Петро Порошенко зацікавлені в подальших кредитах Европи й збереженні власного рейтинґу перед виборцями, тому не будуть довго опиратися. Закінчиться ця неоголошена війна тим, що влада піде на поступки перед Росією. Російська мова стане другою державною, Україна перетвориться на федерацію, а Донбас – на автономію. Тільки всі ці рішення завуалюють. Російська мова називатиметься „мовою з особливим статусом“, федералізація – „децентралізацією“, автономія Донбасу – „необхідним компромісом“.

Звісно, ми, українці, розуміти́мемо, що нас зрадили, але на Майдан виходити вже не залишатиметься сил…

(„Газета по-українськи“)

АМЕРИКА І СВІТ

Чітка проукраїнська позиція Канади

ОТАВА. – В оприлюдненій 16 липня заяві Прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера стверджується, що політика Президента Росії Володимира Путіна щодо України зазнає поразки. „Канада буде далі підтримувати народ України і готова вжити подальших заходів, якщо Росія йтиме цією ж небезпечною дорогою. Рішучість українського народу боротися за свою свободу і незалежність не має меж, і ми знаємо з історії, що кожен, хто ставить своєю історичною місією повернути час назад, як робить це Володимир Путін, врешті-решт, завжди зазнає поразки. Ми зробимо все від нас залежне, щоб забезпечити поразку Путіна “, - заявив С. Гарпер. За його словами, у найближчй час Міністер закордонних справ Канади Джон Бирд вирушить у Центральну і Східну Европу, де обговорить політику Росії щодо України. „Останні події в Україні становлять великий інтерес для наших союзників у НАТО в реґіоні. Коли велика держава діє таким чином – аґресивним, мілітаристським і імперіялістичним, це серйозна загроза для миру і стабільности у всьому світі, і ми всі визнаємо глибину і серйозність цієї загрози“, – підкреслив прем'єр Канади. *(„Радіо „Свобода“)*

Москва знову лізе в Кубу

МОСКВА. – 16 липня московська газета „Комерсант“ повідомила, що під час недавньої візити Президента Росії Володимира Путіна до Куби обидві країни досягли попередньої угоди про відновлення військової бази радянських часів на острові в Карибському морі. У розпал холодної війни на базі в Лурдесі, на південь від столиці країни Гавани, дислокувалися 3,000 радянських військових. База також служила найбільшим закордонним центром СРСР для ведення розвідувальної діяльности, перехоплення і аналізи радіосиґналів. База знаходиться в 250 кілометрів від узбережжя США. Вона також використовувалася для забезпечення зв'язку з російськими кораблями. *(Українські національні новини)*

Важливо підтримати Східню Европу

ВАШІНҐТОН. – Уряд США та керівництво Північноатлантичного альянсу плянують розширити військову підтримку Польщі та балтійським країнам. Про це йдеться у прийнятому Конґресом США у двох читаннях законопроєкті про запобігання російській аґресії. „Президент США має подати до відповідних комітетів Конґресу плян щодо істотного збільшення підтримки з боку США і НАТО для збройних сил республік Польщі, Естонії, Литви і Латвії, а також інших країн-членів НАТО“, – йдеться у документі. Зокрема у законопроєкті зазначається, що істотно зросте допомога у запевненні безпеки, включаючи військові навчання, а також постійне базування сил НАТО у Польщі та Прибалтиці. США готують програму вартістю 1 млрд. дол. для збільшення військової присутности в Східній Европі. *(Українські національні новини)*

Японію також непокоїть війна в Україні

ТОКІО. – Японія може наслідувати приклад США і Европейського союзу в рамках співпраці з міжнародною спільнотою. Про це 17 липня повідомив головний прес-секретар Кабінету міністрів Японії Йошіхіде Суга. Зокрема він сказав: „Ми стежимо за ситуацією в Україні разом з Европейським союзом і США. Співпраця з міжнародною спільнотою є нашою позицією щодо України, тому ми хотіли б вжити належних заходів згідно з цією позицією“. Як відомо, Японія застосувала санкції щодо Росії двічі. Перший раз – у березні, після рішення Москви визнати „незалежність“ Криму. Вдруге – в кінці квітня – через напружену ситуацію вже на материковій частині України. Останні заходи передбачають тимчасове припинення видання в'їзних віз 23 представникам офіційних структур Російської Федерації та іншим особам. *(Радіо „Свобода“)*

Випробування для Церкви

5 липня у Києві помер, на 79-му році життя, Митрополит Української Православної Церкви Московського патріярхату Володимир (Сабодан).

Усім відомо, що народився він в Україні, але далеко не всім – що й у серці своєму, у самосвідомості був українцем. Писав вірші українською мовою, співав українських народних пісень… Далеко не всі знають цю подробицю з біографії покійного Митрополита: його рідний брат Олекса і батьків брат Іван боролися за незалежну Україну в підпіллі Організації Українських Націоналістів. Тих, хто це знав, не могли здивувати слова, мовлені Митрополитом Володимиром у його першій проповіді в чині глави УПЦ МП в 1992 році: „Я прибув не у відрядження. Я прибув на рідну землю служити людям і незалежній Україні".

Нелегко велося йому в Києві, у щільному оточенні українофобів у рясах, зазнавав шаленого тиску з боку Москви, котра мала не одну підставу вбачати в Митрополитові Володимирові прихильника об'єднання українського православ'я. Свідчить церковний історик Андрій Юраш: „Його заслугою є те, що за 22 роки біля керма Церкви виросла ціла ґенерація патріотичних, проукраїнськи налаштованих єрархів і загалом духовенства. Того духовенства, яке розуміє потребу автокефалії УПЦ і яке після смерти Блаженнішого готове ставити це питання на порядок денний у переговорах з Москвою".

Багато що говорить про покійного Митрополита його розуміння революційних подій на Майдані Незалежности як „очищення" українського суспільства. З його ініціятиви УПЦ МП збирала гроші для української армії, котра воює з антиукраїнськими сепаратистами на сході України.

Проте тяжко передбачити, як далі розвиватимуться події в цій Церкві і хто успадкує митрополичий престол у Києві. Рішення Синоду 19 червня під кермою Митрополита Чернівецького І Буковинського Онуфрія – це вже політика на догоду Москві. Від здорових впливів у Церкві усунуто трьох проукраїнських діячів – Митрополита Олександра Драбинка, архимандрита Віктора Бедя і юриста Валентина Волинця. Синод свідомо зібрався, коли хвороба Митрополита Володимира загострилася – щоб цим моральним ударом пришвидшити його відхід.

13 серпня в Києві має відбутися архиєрейський Собор УПЦ МП, на якому 74 єпископи цієї Церкви обиратимуть нового главу. Це немале випробування не лише для цієї Церкви, але й для всеї Української держави. Поза всіма сумнівами, Москва буде намагатися посадити на цей престол антиукраїнського єрарха, котрий погодиться втілювати в Україні імперську ідеологію „русского міра".

І тут годі заперечити, що покійний міг зробити для об'єднання українського православ'я значно більше. Як пише релігієзнавець Юрій Чорноморець, „занадто пізно Митрополит Володимир усвідомив, що його тактика довготерпіння привела до численних бур'янів на полі церковної пшениці. І сам він не був пристосований як людина до рішучого наведення порядку… Українське православ'я чекає на власного реформатора маштабу Петра Могили – без такого наступника справа Митрополита Володимира може зникнути або у вихорі конфліктів, або в болоті стаґнації".

ІСТОРІЯ

Володимир Боднар першим йшов у бій

Левко Хмельковський

Коли у США відзначають День пам'яті, ветеран Другої світової війни Володимир Боднар з Нюарку, Ню-Джерзі, разом з побратимами з організації „Українські американські ветерани" приходить з квітами до пам'ятника українцям, які служили у Збройних силах США і брали участь у кількох війнах. Цей пам'ятник встановлено на цвинтарі в Юніоні. Щороку тут збираються ветерани на урочисту церемонію, пригадуючи бойову юність.

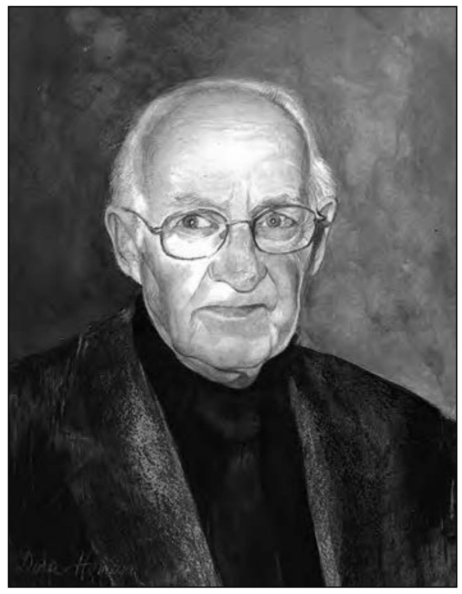
В. Боднар 4 червня відзначав 92-ий день народження. Незгасна пам'ять ветерана зберегла спогад про участь у боях за визволення з японської окупації Філіпінського архипелагу.

Молодий американець В. Боднар, син православного священика о. Йосифа і його дружини Юлії (з Костельних) теж готувався до участи у війні і мріяв служити у військово-повітряних силах. Але йому сказали, що потребу у вояках має військова фльота, і він став військовим моряком.

Саме почали готувати спеціяльну групу для десантування на Філіпінах. Молодих вояків вчили складній розвідувальній справі у штатах Конектикат, Оклагома. Врешті привезли до Сан-Франциска. Основним завданням було досконале оволодіння радіозв'язком. Коли вже були складені усі іспити, вояків доставили до Австралії. Вони були готовідступити на ворожу територію, де мали забезпечити введення у бойові дії американських кораблів. Група налічувала 40 вояків, яких першими з усього війська висадили на філіпінський берег.

Група успішно вела розвідку і готувала необхідні відомості для успішних дій фльоти. Японці спершу не сприйняли всерйоз загрози американського десанту і не вживали заходів до посилення оборони, але швидко оговталися і радист В. Боднар прийняв повідомлення, що у напрямі їхнього перебування вирушає велике японське з'єднання – понад 5,000 вояків.

Усі зрозуміли, що маленький загін приречений на загибель. Усе ж готувалися прийняти бій. Минав тривожний час – і вояки почули гарматну канонаду і гомін бою на певній відстані від свого табору. Виявилося, що японське військо обрало інший маршрут і зійшлося у двобої з головними американськими силами, які висаджувалися на острів.

Дора Гоман. Портрет „Ветеран Другої світової війни Володимир Боднар".

США не втратили жодного корабля, знищили понад 500 японських літаків, втративши лише 70 своїх машин. Успіх цієї великої операції був заслугою також невеликої розвідувальної групи, у якій воював В. Боднар. Після її закінчення йому присвоїли звання сержанта, радиста першої кляси.

Після переможного завершення Другої світової війни В. Боднар, працюючи, увесь час був активістом українського громадського життя, спершу як провідник у молодіжній організації „Ukrainian Youth League of North America", далі став крайовим ад'ютантом організації Українські американські ветерани, а також командиром Шостої ветеранської станиці. Усе життя він був діяльним членом організації Американці в обороні людських прав в Україні, захищав репресованих в СРСР дисидентів, налагоджував допомогу їм. Чимало зробив він для урядового визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином комуністичного режиму. В Нюарку і Ірвінґтоні був англомовним секретарем Українського Конґресового Комітету Америки. Співав у хорі Української православної церкви Вознесіння у Мейплвуді.

Завжди В. Боднар відзначався великою увагою до людей, починаючи з рідних сестер Марії, Стефанії, Ольги і Софії і охоплюючи усіх довкола, особливо новоприбулих з України. У наші дні В. Боднар веде збірку фондів на спорудження пам'ятника українським американським ветеранам на цвинтарі св. Андрія в Савт-Бавнд-Бруку.

Біля пам'ятника українським американським ветеранам в Юніоні, Ню-Джерзі (зліва): Роберт Долан, Михайло Федірко і Володимир Боднар. (Фото: Левко Хмельковський).

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – $40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик
☎ (973) 292-9800 x 3040
Fax (973) 644-9510
E-mail adukr@optonline.net

Передплата Володимир Гончарик
☎ (973) 292-9800 x 3040
E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріялах, підписаних конкретним автором,
не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода" або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Запрошуємо на Світову зустріч родин

У пляні підготування Світової зустрічі родин, яка відбудеться у Філядельфії у 22-27 вересня 2015 року, Архиєпископ Стефан Сорока з Української католицької архиєпархії Філядельфії повідомив про своє бажання надати слово тим родинам, які пережили переслідування за віру, щоб вони під час цієї зустрічі, що спонзорована Ватиканом, могли поділитися тим, який вплив це мало на їхні родини.

Українська Католицька Церква пережила великі страждання спочатку під гнітом російського царизму, а потім – від комуністичної влади. У 1945 році в СРСР арештували, депортували і засудили до насильницької праці в концентраційних таборах Сибіру духовного провідника Церкви Митрополита Йосифа Сліпого та дев’ять українських католицьких єпископів, а також сотні представників духовенства та релігійних активістів. Лише у Львові було арештовано 800 священиків. Усі згадані єпископи і значна кількість духовенства померли у в’язницях, концентраційних таборах, на поселеннях. Церкви були закриті і знищені, під загрозою арешту вірним заборонялося практикувати свою віру. У березні 1946 року Українська Католицька Церква була проголошена поза законом.

Впродовж останніх місяців, починаючи з листопада 2013 року, ми були свідками постійних гонінь на Церкву в Україні, оскільки багато церковних провідників та мирян зажадали демократичних реформ і дотримання елементарних людських прав, включаючи свободу віроісповідання для свого народу.

Релігійні переслідування постійно відбуваються у Східній Европі, на Близькому Сході, в Африці.

На Світову зустріч родин очікується прибуття 1 млн. учасників. Зустріч організовує Папська рада у справах родини, очолювана Архиєпископом Вінсензо Паґлія. Такі зустрічі відбуваються кожні три роки. Святіший Отець Франциск теж запрошений на цю зустріч.

Тема зустрічі „Love is Our Mission: The Family Fully Alive” була проголошена 13 травня біля Дзвону Свободи у присутності Архиєпископа В. Паґлія, Архиєпископа Чарлза Шапу з Римо-Католицької Архидієцезії Філядельфії, Митрополита С. Сороки, губернатора Пенсильванії Тома Корбета та посадника Філядельфії Майкла Натера.

Українська католицька архиєпархія Філядельфії запрошує родини, які пережили переслідування за віру, на Світову зустріч родин. Наша адреса: Ukrainian Catholic Metropolitan Archeparchy of Philadelphia, 827 North Franklin St., Philadephia PA 19123.

о. Джон Філдс,
Філядельфія

Україна вшановує Липківського

3 липня голова Верховної Ради України Олександер Турчинов підписав постанову про відзначення на державному рівні 150-річчя з дня народження Митрополита Української Автокефальної Православної Церкви Василя Липківського. Настав час всенародного вшанування пам’яті церковного реформатора, відданого служінню духовного становлення українського народу, майстра проповідницького мистецтва, за словами академіка Агатангела Кримського, „Апостола українського релігійно-національного відродження“.

Буде створено організаційний комітет з відзначення 150-річчя з дня народження Митрополита В. Липківського, який має забезпечити висвітлення державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв’язку з відзначенням річниці, виготовлення ювілейної монети і серії поштових марок на честь В. Липківського, проведення науково-практичної конференції, видання вибраних творів Митрополита. Передбачено встановлення меморіяльної дошки у Києві в пам’ять В. Липківського.

Петро Матула,
Потомак, Мериленд

Пам’ятник Олегові Ольжичеві постане в Житомирі

14 липня розпочався конкурс на найкращу ідею пам’ятника українському державникові, одному з фундаторів та провідників Організації Українських Націоналістів (ОУН) Олегові Ольжичеві (Олегові Кандибі). Конкурсні пропозиції можна подати до 22 вересня в Управління містобудування, архітектури та дизайну міського середовища Житомирської міської ради (вул. Щорса, 6, Житомир, 10014 Ukraine).

Встановити пам’ятник передбачають на перетині вулиць Ольжича та Перемоги, де дотепер стоїть пам’ятник одному з російських поневолювачів України Олександрові Пархоменкові.

До конкурсної комісії, на прохання Житомирського обласного проводу ОУН, включені обласний провідник ОУН Олександер Прищепа, очільник ОУН Житомира Андрій Іванюк, член ОУН, історик Генадій Махорін, громадський активіст, ініціятор проєкту „Житомир – місто Ольжича“ Олена Галагуза.

Ініціятива стала можлива завдяки співпраці активістів національного відродження Житомира та міської влади.

Прес-служба обласного проводу ОУН,
Житомир

Сподіваємося плідної співпраці

Міжнародний літературний конкурс „Коронація слова” вже 14 років віднаходить романи, кіносценарії, п’єси, пісенну лірику та твори для дітей з різних куточків світу, відкриває нові літературні імена та сприяє розвиткові українського слова.

Наступного року конкурс відзначатиме 15-ту церемонію „Коронації слова”, в рамках якої відбудеться змагання переможців у номінаціях „Романи“, „Кіносценарії“, „П’єси“ та „Пісенна лірика“. Засновники Міжнародного літературного конкурсу Тетяна та Юрій Логуші запрошують лавреатів перших премій (2000-2014 роки) надсилати рукописи на конкурс „Ґранд Коронація“.

На конкурс повинні подаватися твори, які раніше не друкувалися, не виконувалися, не фільмувалися, не оприлюднювалися (зокрема через інтернет), та права на які не передані іншим (юридичним або фізичним) особам, і не будуть передаватися до оголошення результатів конкурсу на церемонії нагородження у червні 2015 року.

Переможці конкурсу отримають грошові нагороди від 10 тис. до 75 тис. грн.

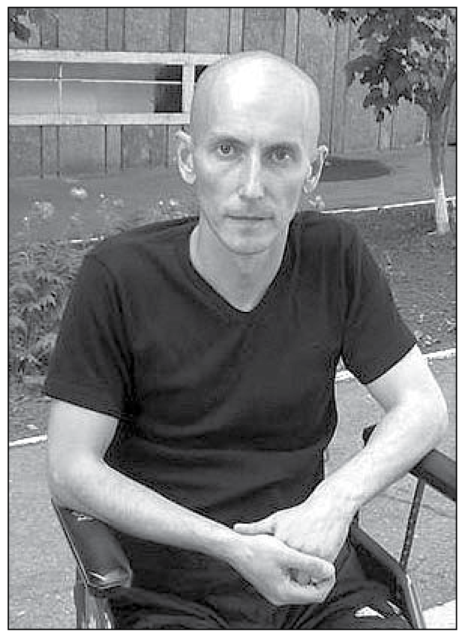
Твори слід надсилати до 1 березня 2015 року (за поштовим штемпелем відправлення) на адресу: Конкурс „Ґранд Коронація слова“, абонентська скринька „Коронація слова“, Київ, 01030 Ukraine. Відмітка „Ґранд Коронація слова“ на поштовому конверті обов’язкова для всіх учасників конкурсу. Довідки телефоном: (380-67) 252-5020.

Сподіваємося плідної співпраці, яка забезпечить процвітання нації!

Ірина Новоставська,
координатор проєктів „Коронації слова“,
Київ

Місто допомогло пораненим

Сьогодні Дніпропетровськ – українське місто. В останні тижні я не бачив практично жодного авта під московським прапором. Натомість чимало авт прикрашені національними прапорами і синьо-жовтими стрічками. Українські прапори вивішені на балконах і виставлені у вікнах квартир.

Майор Дмитро Афанасьєв у лікарні. (Фото: Фідель Сухоніс)

А сьогодні я був особливо зворушений подіями у місті. Моя донька Дарина попередила, що призначено акцію збору крови для поранених на Донбасі українських вояків. Разом з приятелькою вона вирішила долучитися до шляхетної справи. Та вранці зателефонувала донька і сказала, що їй подзвонили з обласної лікарні ім. Іллі Мечникова та попрохали прийти наступного дня, оскільки на сьогодні записано вже так багато людей, що медики можуть не впоратися.

Я пішов до цієї медичної установи. Просто на сходах стояли столики, за якими працівники лікарні заповнювали відповідні папери для реєстрації донорів-патріотів, переважно з молоді. Познайомився з заступником головного лікаря Юрієм Скребцем. Клопотів у нього нині по самі вінця. У лікарні – 10 вояків, деякі важко поранені. Повернути їх до повноцінного життя – вкрай складне завдання.

Нашу розмову увесь час перебивали. Дві жіночки і чоловік середніх років з Дніпродзержинська привезли пораненим домашні харчі. Якийсь чоловік російською мовою запитує, як він може прислужитися пораненим. До лікарні у справі допомоги пораненим бійцям вже звернулося понад 500 добродіїв. Отож і продуктів, і ліків, і ще багато іншого для їх видужання не бракує.

„Було б гарно узяти під опіку Дмитра Афанасьєва, – пропонує лікар. – Він був у найбільш важкому стані, переніс п’ять операцій, попереду ще дві“.

Майор Д. Афанасьєв разом зі своїми вояками мав зупинити терористів у Маріюполі. Але військовиків розстріляли впритул. Майор покищо на візку. Поряд з ним дружина Руслана. У Дмитра надзвичайно важке поранення, але потиск його руки міцний і тривкий.

„У Львові в нас залишився син, котрий тепер з моєю мамою, – ділиться наболілим Руслана. – Нині нам важливо не просто поставити Дмитра на ноги, а й подумати про життя вдома. До праці з таким хворим я не можу піти, а його ще довго доведеться лікувати“.

Ми обмінюємося з жінкою телефонами. Насамкінець вона каже: „Я дуже хочу подякувати лікарям і усім дніпропетровцям. Ми щоденно відчуваємо їхню допомогу і підтримку“.

Фідель Сухоніс,
Дніпропетровськ

Шановні дописувачі!

Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статтей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу svoboda@svoboda-news.com у форматі DOC.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Нова посада Тані Хомяк-Сальві

Роман Ференцевич

ВАШІНҐТОН. – Координатор Бюра міжнародних інформаційних програм Державного департаменту США Мейкон Філіпс повідомив, що довголітня працівниця американської закордонної служби Таня Хомяк-Сальві 2 червня стала заступником помічника Державного секретаря США.

До професії дипломата, якою вона займається вже понад 20 років, Т. Хомяк-Сальві прийшла добре підготовленою, здобуваючи маґістерський ступінь у престижній Школі права і дипломатії Флетчера у штаті Масачусетс та ступінь бакалавра з гуманітарних дисциплін в Університеті Вірджинії. Ще перед започаткуванням закордонної служби, вона працювала в Україні та Росії у сфері обмінів.

Т. Хомяк-Сальві працювала на постах пресаташе в Казахстані, радником з гуманітарних питань Представництва США до ООН в Ню-Йорку, помічником прес-аташе та помічником аташе з питань культури в Лондоні, аташе в справах культури у Варшаві, радником у ділянці громадської дипломатії при Посольстві США в Бельгії.

У Вашінґтоні Т. Хомяк-Сальві працювала у Бюрі для справ освіти і культури, у Бюрі европейських справ з питань Північно-Атлантичного Союзу та Західньої Европи, а також в Бюрі міжнародних інформаційних справ у царині европейських програм та засобів масової інформації.

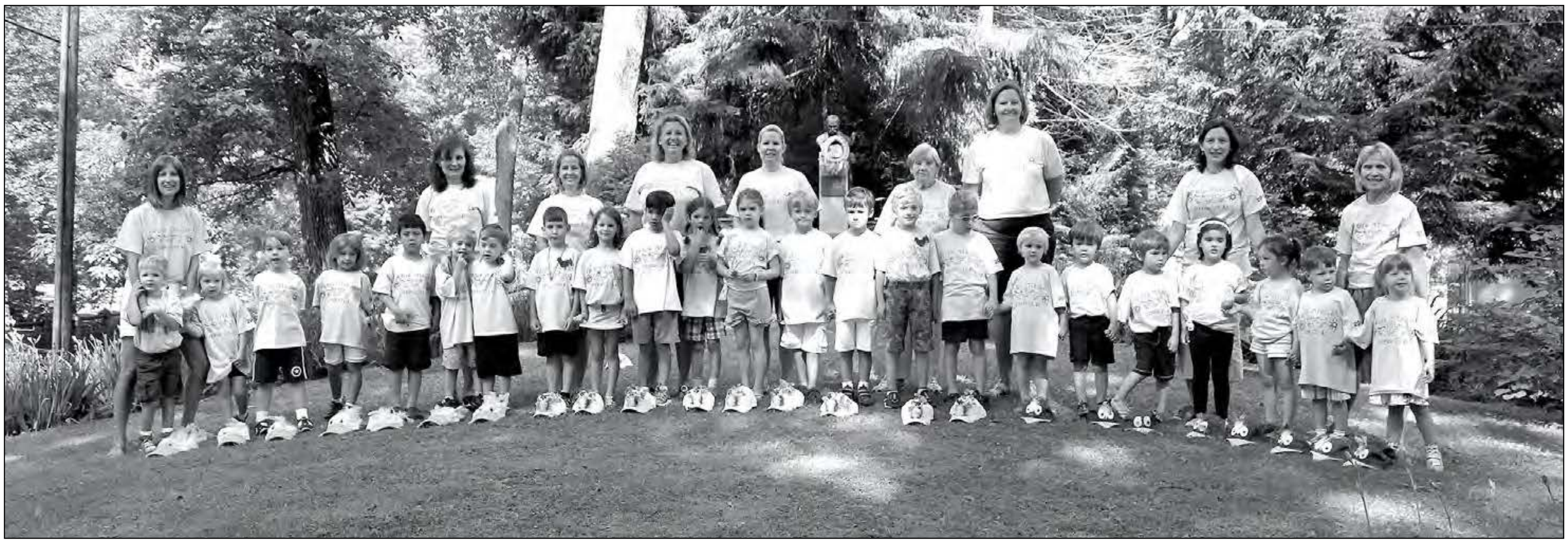
Саме великий досвід Т. Хомяк-Сальві та її ініціятивність у галузях суспільної дипломатії і мас-медія, володіння українською, польською, російською, французькою, італійською, німецькою та голяндською мовами були тими чинниками, що зумовили підвищення її на посаді.

Т. Хомяк-Сальві виросла у відомій українській родині д-ра Марти Богачевської та журналіста Ростислава Хомяків. Вона одружена з правником Люкантоніо Сальві. Подружжя має двоє дітей.

Таня Хомяк-Сальві

„Пташата" знову злетілися у свій табір

Учасники першої тури „Табору Пташат" на Союзівці.

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – Від 22 до 28 червня в Центрі української культурної спадщини на Союзівці відбувалася перша тура „Табору Пташат". З черги це вже 26-ий рік діяльности Табору „Пташат" на оселі Українського Народного Союзу, під проводом куреня „Перші Стежі".

Учасники табору – 27 маленьких „пташат" віком від чотирьох до шести років прибули з Ню-Йорку, Ню-Джерзі, Пенсильванії, Індіяни, Конектикату, Каліфорнії, Вірджинії, навіть з далекої Швеції, щоб таборувати з батьками під проводом комендантки Зезі Завадівської, „Спартанки".

Табір складали три рої – „Орли", „Сови" та „Каченята". Кожний рій мав свою власну роєву пісню та шапочку. Діти проводили час у ройових заняттях, майструванні, спорті та співах. Темою цьогорічного табору було – „Як виростемо великі". З цією темою були узгоджені казки, оповідання, вірші, пісні.

Окрім того, щодня діти мали якусь спеціяльну програму. Наприклад, шеф-кухар Андрій Соневицький учив дітей, як спекти овочеві пиріжки. Великою радістю для „пташат" були прогулянки на конях.

До табору приїхала „Швидка допомога" з Кергонксону.

Великою радістю для „пташат" були прогулянки на конях.

В один з таборових днів до табору приїхала „Швидка допомога" з Кергонксону, її працівники показали дітям свій медичний автомобіль, розповіли про працю цієї важливої служби.

В п'ятницю на вогник загостила Марта Кандюк-Кузьмович, голова Головної Пластової Булави. Трошки раніше також приїхала Христя Кохан, голова Крайової Пластової Старшини. Обидві подруги тепло привітали „пташат", обдарували дарунками, заохочуючи діточок до дальшого пластування.

В суботу вранці учасники табору стали до спільної таборової знимки в зелених таборових сорочинках, відтак кожне „пташатко" одержало посвідчення члена табору.

Булава табору: Дора Іскало, Сяня Мулик, Мотря Яремко, Ореста Олеській, Тетяна Мурза – сестрички; Іра Крамарчук і Анна-Марія Кукуруза – відповідальні за майстрування; дитячим співом провадилила родина Темницьких.

Булава першої тури „Табору Пташат" висловила подяку Союзівці за гостинність та заопікування маленькими таборовиками.

Семінар про Закерзоння – забуті сторінки історії України

Адам Стець

ТОРОНТО. – Знання про Закерзоння серед випускників українських шкіл південного Онтаріо зводиться лише до того, що деякі з них щось почують від своїх батьків, вихідців з цього реґіону. Проте такі знання спорадичні, фраґментарні, адже самі батьки переважно народилися вже поза межами українських етнічних територій і не здобули української освіти. Про цей реґіон також не вивчали ті, хто здобував освіту в радянській Україні чи вже у незалежній Українській державі. Учні українських шкіл, які працюють під юрисдикцією Шкільної Ради Конґресу Українців Канади (КУК) – це молоді майбутні члени української канадської діяспори, серед яких немалий відсоток вихідців з Закерзоння.

Учасники конференції секції про Закерзоння (Фото: Марійка Дубик)

Щоб вийти назустріч потребам поширення знання про цей реґіон, Марійка Дубик, голова Об'єднання українців Закерзоння (ОУЗ), звернулася до членів українських вчительських комітетів, а ті, в свою чергу, до Шкільної Ради КУК, щоб включити в програму навчання в старших клясах українських шкіл деякі інформації про реґіони Лемківщини, Бойківщини, Надсяння, Холмщини і Підляшшя, які опинилися після Другої світової війни в межах Польщі і які названо одним терміном – Закерзоння.

Назва походить від умовної демаркаційної лінії, запропонованої Міністром закордонних справ Великобританії Джорджем Керзоном і затвердженої парляментом Антанти в 1919 році як можливий кордон між новоствореною Польською другою річпосполитою та совєтською Росією, яка в тому часі вела війну з Польщею.

Старанням ОУЗ була видана невелика книжка, яку презентували в межах літнього учительського семінару, проведеного 14 червня Методичним комітетом Шкільної ради КУК в Торонто у співпраці з Міжнародним інститутом освіти, культури та зв'язків з діяспорою Національного університету „Львівська Політехніка". Захід відбувався у приміщенні Українського Національного Об'єднання в Торонто.

Тема Закерзоння була представлена на одній з сесій семінару, яка мала заголовок „Забуті сторінки історії України. Методика викладання історії Закерзоння (для вчителів історії)", а відповідальною за сесію була Боґуслава Рощенко, учителька школи ім. св. Софії.

Книжечку про Закерзоння представляли Анна Назарович, колишня вчителька з Польщі, та Марійка Дубик, голова ОУЗ. Це викликало справжню бурю запитань. Виявилося, що учителям така інформація надзвичайно потрібна, деякі з них під час презентації довідалися, що їхні коріння – з цього реґіону.

Окрім презентації книжки, на сесії був висвітлений фільм про Український Народний Дім у Перемишлі, авторства Богдана Колача.

Книжечка, про яку йде мова, – це перший пробний крок відновлення історичної пам'яті для колишніх вихідців з Закерзоння. Над змістом працювали спеціялісти у своїх ділянках. Розділ про Підляшшя написав відомий автор і видавець журналу „Над Бугом і Нарвою" Юрій Гаврилюк. Розділ про Холмщину підготовила вище згадана А. Назарович, яка також працює над монографією про цей надзвичайно цікавий і патріотичний край. Надсянський простір описав Богдан Гук, автор декількох книжок про УПА на Закерзонні, постійний дописувач до газети „Наше Слово", автор інтернетного видання „Руський Апокриф" та найновішої антропологічно-філософської праці „Україна – польське серце темряви" (Ukraina – polskie jadro ciemnosci).

Статтю про Бойківщину написала відома українська журналістка, дослідник Бойківщини та автор ряду статтей і книжок на цю тему Наталя Кляшторна, а про Лемківщину – професор Зеленоґурського університету Богдан Гальчак. 18-сторінкова стаття надіслана була польською мовою, і для потреб українських шкіл її переклали Євген Ладна та Адам Стець.

Значення і потребу навчання цієї теми важко переоцінити. На цій території до 1947 року наші предки проживали компактно і були автохтонами. На жаль, з роками пам'ять про українське Закерзоння занепадає. Якщо дивитись на справу очима сучасних інформаційних каналів, то це все Закерзоння зараз є Польщею, і тому молодим людям з закерзонським корінням легше асоціювати себе з польським етносом, ніж з українським.

З цим реґіоном також пов'язана наша загальноукраїнська історія і видатні люди нашої нації: Михайло Грушевський (холмщак), гетьман Петро Сагайдачний (надсянець), автор музики українського гимну Михайло Вербицький (Надсяння), композитор Дмитро Бортнянський (Лемківщина) чи навіть сам гетьман Богдан Хмельницький, якого рід походить з Перемиської землі.

Значення пам'яті про ці території піднімається також в контексті етнічного українця, який не конечно мусить виводитись з території сучасної української держави. Це поняття дещо призабулося за період радянщини і не вписується в сучасний наратив держав, які втрачають своє національне лице.

Щоб інформація належно служила завданню, для якого була підготовлена, потрібно ще створити ряд допоміжних матеріялів – карти, графічні зображення, зразкові матеріяли в доступній формі для учнів та, можливо, деякі матеріяли у мультимедіяльному форматі.

Наступний учительський семінар відбудеться в жовтні, на ньому передбачається також сесія, присвячена Закерзонню. Необхідна допомога всіх, кому близька тема цього реґіону. Коли буде більш досконала збірка матеріялів, можна буде її запропонувати українським громадам в інших частинах світу де діють українські школи.

З пропозиціями про доповнення матеріялів або про співпрацю бажано звертатися до ОУЗ за посередництвом автора цього допису: adamstec@yahoo.com.

Фестиваль відбувся на оселі „Тризуб" біля Філядельфії

Роман Лужецький

ГОРШАМ, Пенсильванія. – 15 червня на спортовій оселі „Тризуб" відбувся фестиваль української культури, присвячений Дню батька.

До 1966 року такого свята в світі не було. Президент СШАЛіндон Джонсон оголосив третю неділю червня національним святом – Днем батька. З часом цю ініціятиву підтримали багато країн світу.

Юна співачка Анна Маланчук виконує в'язанку українських народних пісень (Фото: Роман Лужецький).

Фестиваль відкрив Євген Луців молитвою „Боже Великий Єдиний". Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять „Небесної сотні" і воїнів, які віддали життя в Донецькій і Луганській областях за єдину Україну. Далі він привітав усіх з Днем батька від імені президента Українського спортового осередку „Тризуб" Данила Ниша.

Державні гимни обох країн США й України стали першим акордом урочистостей на літній сцені. Відкрила фестиваль традиційним танцем „Привіт" школа українського танцю „Волошки" (керівник Тарас Левицький). Великий репертуар школи включає хореографію з різних етнореґіонів України, зокрема Буковини, Бойківщини, Поділля, Гуцульщини.

Юна співачка Анна Маланчук виконала в'язанку українських народних пісень. Порадував присутніх дитячий колектив „Червоні маки" з Трентону, Ню-Джерзі, під керівництвом Григорія Момота та його дочки Христини Момот. Діти Сашко Перпета, Вікторія і Ростислав Бочаки, Тарас, Христя і Оленка Михайлишини, Марко Івасюк, Софія Мусієнко виконали в'язанку народних танців і своєю динамічністю захопили присутніх.

Після мистецької частини відбулася забава під гру оркестри „Карпати", а на восьми футбольних полях відбувся всеамериканський футбольний турнір, у якому брали участь 20 команд.

Дитячий танцювальний ансамбль „Червоні маки" на фестивалі.

Американська торговельна палата в дії

Вадим Шкляр

КИЇВ. – 15 липня Американська торговельна палата в Україні та Програма розвитку державно-приватного партнерства Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) провели робочу зустріч в Експертному центрі з державно-приватного партнерства та інфраструктури, під час якої було представлено інвестиційні проєкти Дніпропетровщини.

Під час зустрічі представники Дніпропетровської обласної державної адміністрації на чолі з головою обласної ради Євгеном Удодом представили інвестиційні можливості своєї області, а також розповіли про основні способи залучення додаткових інвестицій в проєкти з розбудови соціяльної інфраструктури.

Відкриваючи зустріч, президент Американської торговельної палати в Україні Бернард Кейсі зазначив: „Досвід США та європейських держав довів, що взаємодія держави та підприємництва є найоптимальнішою для здійснення інфраструктурних проєктів реґіонального та державного значення. Американська торговельна палата й надалі докладатиме зусиль для розвитку і належного функціонування цього механізму в Україні".

11 липня відбувся круглий стіл „Чи готовий ринок газу України до змін за Третім енерґопакетом", який Американська торговельна палата в Україні організувала разом з аналітичним центром „Діксі-ґруп".

Метою заходу стало обговорення стану реформування газового ринку України в контексті імплементації Третього енерґетичного пакету Евросоюзу і готовности українського ринку запровадити европейське законодавство.

Учасники круглого столу, серед яких були експерти, народні депутати України, представники компаній „Нафтогаз України" і „Укртрансгаз" та Національної комісії, що здійснює державне реґулювання у сфері енерґетики, дійшли до висновку, що законопроєкт, підготовлений европейськими експертами, потребує доопрацювання з точки зору його пристосування до українських реалій.

Промовляли президент Б. Кейсі, Олена Павленко – президент „Діксі-ґруп", Віталій Радченко – співголова комітету Палати з питань енерґетики, Дірк Бушле – заступник голови Секретаріяту енерґетичного співтовариства, який приєднався до дискусії на прямому включенні з Відня.

Дослідження щодо корупції часів Януковича

Богдан Цюпин
Радіо „Свобода"

ЛОНДОН. – Дослідники проблеми корупції в Україні стверджують, що розграбування країни відбувалося з допомогою злочинної системи, яка формувалася десятиліттями і стала частиною державної структури. Міжнародна аналітична установа Legatum Institute оприлюднила результати дослідження, які підтверджують величезні масштаби й глибоке коріння проблеми.

Ключовою обставиною, що сприяла ґрандіозній корупції, називають можливість для злочинців використовувати фінансову систему в країнах Заходу. Авторові дослідження корупції в Україні, проведеного на замовлення Legatum Institute, а також нью-йоркського Institute of Modern Russia Оліверу Баллоу було нелегко передати велетенські маштаби проблеми.

„Власне, навіть слово корупція тут не зовсім підходить, бо ціла державна система була злочинною організацією. В цій системі брали залучені також, наприклад, судді, які брали хабарі для того, щоб оголошувати вироки, потрібні клієнтам. Я не думаю, що усі судді в Україні хабарники, але мені сказали, що не зустрічали такого, хто не був би корумпованим. А якщо судді корумповані, то зробити не можна майже нічого. Система захисту законом не спрацьовує і надії на справедливість нема", – сказав О. Баллоу.

За його словами, наближені до Віктора Януковича посадовці та його родичі перекладали собі в кишені мільярдні суми державних грошей, перебуваючи на верхівці піраміди, яка подавала на гору потоки хабарів від нижчих посадовців до вищих. Дослідник не зміг стверджувати, що ця піраміда зруйнована, отже її елементи працюють і зараз. Але О. Баллоу підтвердив, що зустрів серед українців чимало людей, які щиро прагнуть зруйнувати ту злочинну корупційну піраміду.

Важливою обставиною, про яку говорили і раніше, і на якій наголошує дослідження Legatum Institute, є висновок, що корупція в Україні, а також в Росії та інших країнах не була би можливою у таких маштабах, якби не можливості використан-

(Закінчення на стор. 10)

НОВИНИ З УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Випуск у бізнес-школі

Промовляє Владика Борис Ґудзяк.

ЛЬВІВ. – Владика Борис Ґудзяк, президент Українського Католицького Університету, звернувся до підприємців під час випускних урочистостей 14 червня у Львівській бізнес-школі.

Владика виокремив кілька основних аспектів майданних подій, які, на його думку, вплинули на хід історії і стали безповоротною точкою. Майдан приніс почуття незалежности та мужности, які потрібні щодня в підприємництві.

Випускниками бізнес-школи цього року вперше стали учасники програми з іновацій і підприємництва. Їх вітали декан Львівської бізнес-школи Софія Опацька, Міністер економічного розвитку і торгівлі України Павло Шеремета, голова Дорадчої ради школи Оксана Семенюк, радник міністра доходів і зборів України Ярина Ключковська.

Випущено дипломованих управлінців

ЛЬВІВ. – 45 управлінців з різних реґіонів України стали випускниками першої програми іноваційного підходу до державного управління „Good Governance" Українського Католицького Університету (УКУ).

Зміни, що відбулись в Україні, вимагають нового підходу до управління державою, тому в лютому цього року УКУ започаткував першу в Україні програму „Ефективне управління". Випускники програми дізналися від експертів з США, Европи та України як впроваджувати зміни в кризових умовах у державних органах, дотримуючись етичних принципів та цінностей.

Протягом навчання учасники програми прослухали курси про люстрацію, лобіювання, льокальні та реґіональні фінанси та інші. Підсумковим проєктом навчання стала командна робота з розроблення бізнес-моделі уряду України. Відтак, сім груп представили свої напрацювання. Усім учасникам першого набору організатори надали стипендії, що частково покрили витрати на навчання.

„Цю програму ініціювала та фінансувала група львівських підприємців, які прагнуть змін у власній країні. Останнім часом багато говорять про соціяльно відповідальне підприємництво, соціяльне партнерство. Підприємці від слів перейшли до справи, і зробили реальний внесок у розбудову держави", – підсумував викладач програми, голова правління Інституту громадянського суспільства Рустем Аблятіф.

Прес-служба LvBS

Заняття з слухачами програми іноваційного підходу проводить міський голова Львова Андрій Садовий.

НОВІ ВИДАННЯ

Люди „Великого рейду"

Іван Патриляк

Потічний, Петро Й. „Пропагандивний рейд УПА в Західню Европу". Літопис Української Повстанської Армії. Серія „Події і люди". Кн. 28. – Торонто – Львів: Видавництво „Літопис УПА", 2014. – 158 стор.

Дослідження з історії українського визвольного руху 1920-1950-их років упродовж останніх десятиліть переживають в Україні справжній бум. Можливість ознайомитися з творчим доробком українських та неукраїнських закордонних учених, доступ до потужних археографічних збірників, опублікованих у діяспорі, поступове, але невпинне відкриття архівів у посткомуністичних державах дозволили українській історіографії в Україні до певної міри „компенсувати" згаяний у попередні десятиліття час та спільно з вченими української діяспори створити єдине дослідницьке поле, в межах якого починають формуватися яскраві історіографічні школи, наукові осередки, кристалізуватися перспективні студії.

Синтетичні комплексні монографії, серійні документальні видання, фотодокументальні альбоми, довідники, наукові збірники, присвячені конкретним епізодам визвольної боротьби або визначним персоналіям, – всіма цими здобутками цілком справедливо може пишатися вітчизняна та закордонна україністика, яка зуміла створити логічну, послідовну та достатньо повну візію історії боротьби українського народу за незалежність упродовж 1920-1950-их років. Сьогоднішньому читачеві, чи взагалі молодій людині, може здаватися, що в повстанській боротьбі були присутні тільки романтика переможних боїв і подвигів, патетика гасел і льозунґів… „Поза кадром" більшости новітніх досліджень залишаються важкі (на межі чи поза межею виживання) будні, надлюдські психологічні й фізичні навантаження, страждання від недуг і ран, біль від втрати бойових друзів і розлуки з рідними, гіркота від поразок і зрад…

Аби висвітлити всі окреслені вище аспекти повсякденного життя повстанця чи підпільника важливо розпочати зі встановлення підставових фактів, які дозволять відповісти на запитання: „Хто були ті люди?".

З приємністю хочеться відзначити, що одним із піонерів у царині антропологічних досліджень українського визвольного руху став його ветеран і активний дослідник історії ОУН, УПА та Української Головної Визвольної Ради Петро Й. Потічний.

Працюючи упродовж десятиліть з найрізноманітнішими джерелами, автор рецензованої книги набув багатющого аналітичного досвіду, який дозволив підготувати надзвичайно цікаву та корисну для історіографії наукову розвідку, присвячену пропаґандивному рейдові відділів УПА на Захід, а точніше – людям, учасникам подій, котрі на своїх плечах винесли всі ті випробування, якими супроводжувався „Великий рейд".

Перші два розділи рецензованої праці („УПА в числах" та „Місія УПА за кордоном") ознайомлюють читача зі станом наукової розробки теми, метою і завданнями дослідження, водночас показуючи загальне тло, на якому відбувалося організаційне оформлення повстанських структур за кордоном після завершення рейду.

Базовим є третій розділ – „Реєстраційні списки" (стор. 13-60), який формує уявлення читача про той статистичний матеріял, з яким працює дослідник. Автор рецензованої книги спершу докладно характеризує всі наявні в архівах списки українських вояків-повстанців, що прибули до Німеччини та Австрії впродовж 1947-1950-их років, вказує на їхні особливості, авторство, мету і час складення, інформативну цінність, визначає два найбільш достовірні з них – список „А" і список „Б", а також вказує на додаткові списки, залучені до статистичної аналізи.

Шляхом верифікації даних, вміщених у всіх наявних списках, а також завдяки залученню інформації з інших джерел П. Й. Потічний зумів укласти зведений список, який розмістив у двох таблицях Таблиця І подає псевда учасників рейду, колишні і справжні прізвища та імена, дати й місця (або реґіони) народження. Таблиця ІІ додає

відомості про відділ або частину, до якої належав повстанець; його військовий ступінь; функцію; підвищення ступеня; військову освіту (для окремих старшин та підстаршин) і загальну освіту для майже всіх, хто потрапив у списки.

Створення П.Й. Потічним зведеного списку повстанців, які брали участь в рейдах на Захід, дозволило дослідникові окремо проаналізувати цілу низку інформації, яка стосувалася включених до списку осіб. Зокрема, вивчаючи дані про терени, з яких до американської зони окупації в Европі приходили упівці, дослідник зформував наступну узагальнену статистику: із Холмщини прийшло 28 осіб (здебільшого учасники підпілля); з Ярославщини та Любачівщини – 50 осіб (29 повстанців і 21 підпільник); з Перемищини – 79 осіб (68 вояків УПА та 11 учасників мережі ОУН); з Лемківщини – 127 (82 – підпільників і 45 – повстанців).

Окрема таблиця, складена автором рецензованої праці, демонструє функції, які в УПА чи мережі ОУН виконували прибулі на Захід члени рейдуючих відділів. З неї чітко видно, що більшість учасників рейдів були стрільцями або підстаршинами, що доцента руйнує залишки виплеканих у радянські часи мітів про те, що на Захід виходили керівники та найбільш „запеклі бандити", „кадрові націоналісти" тощо.

Дещо вищим від загального був освітній ценз учасників підпілля ОУН та УПА, які вийшли до Німеччини та Австрії. З відповідної таблиці („Освіта Рейдуючої Частини УПА") слідує, що серед рейдовиків зовсім не було неписемних чи малограмотних людей (в окремих списках повстанців і совєтських партизанів такі особи наявні, наприклад, за статистикою повстанців Групи „Богун" на початку 1944 року близько 2 відс. були малограмотних або неписемних; а статистика червоних партизанів в Україні вказує на наявність у їхніх лавах 2.9 відс. неписемних бійців). Цілком логічно, що абсолютна більшість облікованих повстанців мали за плечима народну (72.6 відс.) або середню школу (14.2 відс.). Але при цьому варто наголосити на тому, що понад 13 відс. осіб закінчили гімназії, середні професійні або вищі навчальні заклади, були студентами (серед повстанців Південно-Західньої Волині, наприклад, таких було тільки 3.5 відс., а серед більшовицьких партизанів, що діяли в Україні – 4.5 відс.). Тобто повстанці й підпільники з Закерзоння, які вийшли рейдом на Захід у 1947-1950-их роках, загалом були освіченіші від своїх колег з окремих реґіонів західньої України та від червоних партизанів, що діяли в період Другої світової війни.

Цікаву картину подають акумульовані дослідником дані, які стосуються військового вишколу, віку і стану здоров'я учасників рейдуючих відділів. Скажімо, понад половина стрілецького складу отримала свій військовий досвід і вишкіл винятково в лавах УПА. Понад 80 відс. підстаршин проходили свій вишкіл в УПА (43 з 53 облікованих), як і 50 відс. старшин (четверо з восьми облікованих) отримали свої військові знання винятково у відповідних упівських школах.

Варто наголосити, що повстанці, які подолали труднощі великого рейду і дійшли на Захід, були, як правило, доволі молодими людьми. Вік 83.7 відс. (190 осіб) з них коливався у проміжку 19-27 років. Подібні статистичні дані щодо повстанців-рейдовиків, які потрапили в полон у Чехословаччині, вказують, що серед них понад 81 відс. був у віці 19-27 років. Підкреслимо, що відповідні показники щодо Групи „Богун" на початку 1944 року складали трохи більше 60 відс. від облікованого особового складу, а в червоних партизанів, які воювали на території України в роки гітлерівської окупації, відсоток молоді віком 19-27 років був заледве трохи більше половини. Можливо, однією з причин такого великого сеґменту молоді серед повстанців, які відійшли в похід на Захід, можна пояснити складнощами рейду, вирушити в який могли лише найбільш витривалі молоді вояки.

На 65-ій сторінці книги П. Й. Потічного подано доволі унікальні статистичні дані про здоров'я учасників „Великого рейду". На жаль, історики мають у своєму розпорядженні обмаль подібної інформації, тому актуалізація будь-якого її фраґменту є надзвичайно важливою науковою подією. Навіть побіжна аналіза даних, поданих автором рецензованої праці, вказує на те, що абсолютна більшість хвороб була „професійною", тобто набутою в ході збройної боротьби й складних умов підпільного життя. Йдеться про ревматизм, хвороби зубів, сухоти, запалення легенів, серцево-судинні захворювання та хвороби шлунково-кишкового тракту.

Важливою та корисною для дослідників є інформація, зібрана автором книги на стор. 65-73. сторінках. Тут дослідник аналізує всі основні заходи, здійснені для звільнення інтернованих упівців та підпільників, їхнє переміщення до Ді-Пі таборів, участь у табірному житті, підвищення військових ступенів тощо. Статистичні дані щодо вказаних питань, можуть бути надзвичайно важливим джерелом для узагальнюючого наукового нарису, присвяченого долі учасників українського визвольного руху в еміґрації.

Проте, менше половини вояків УПА та підпільників ОУН, які рушили в рейди на Захід, досягли кінцевої точки руху. Більшість з них полягли (48 осіб) або були полонені (268 осіб) на території тодішньої Чехословаччини і згодом, майже без винятку, були передані до комуністичної Польщі. Саме цим людям (йдеться про 316 вояків) присвячено великий сеґмент книги (стор. 73-107).

Велика, зведена автором книги таблиця інформує читачів про псевда, імена, дату і місце народження, місце і дату полону, загибелі, ув'язнення українських повстанців. Аналіза втрат, здійснена П. Й. Потічним, вказує, що найбільше полонених і вбитих було з відділів „Бурлаки", „Ґроменка" і „Бродича" (11 убитих і 65 полонених; 11 убитих і 57 полонених; трьох убитих і 34 полонених – відповідно). Такі високі втрати, на нашу думку, слід пояснювати тим, що саме ці відділи вирушали в рейд у найбільшому кількісному складі (а відділи „Ґроменка" та „Бурлаки" ще й ідентичними маршрутами), що робило їх найбільш вразливими під час переслідування з боку чехословацьких військ.

Надзвичайно важливим у контексті розвінчання наявних історичних мітів та стереотипів є зібрана автором рецензованої праці статистика щодо місцевости народження полонених у Чехословаччині повстанців. З підсумкової таблиці чітко видно, що абсолютна більшість з них (дві третини) були уродженцями Закерзоння, а не „зайдами", до яких місцеве населення не мало жодного стосунку.

Пізнавальним є заключний розділ рецензованої праці, який узагальнює статистичні дані про маршрути, якими рухалися рейдуючі відділи і групи та місцевості, де потрапляли до неволі або гинули повстанці й підпільники.

З вміщеної автором книги таблиці випливає,

(Закінчення на стор. 13)

Над Донбасом...

(Закінчення зі стор. РВ)

ля чого терористи, мабуть, вважали, що над ними пролітає якийсь український військовий або військово-транспортний літак, зробили постріл. Це зафіксовано і відомо“, – сказав А. Геращенко,.

За його словами, в літак стріляли в районі Сніжного. А. Геращенко зазначив, що користуватися такого роду комплексом можуть тільки люди, які мають багаторічний відповідний досвід. Тому є сумніви, що це могли бути терористи. Цілком можливо, що це здійснювалося кадровими російськими військовими, яких перекинули на допомогу терористам.

Речник Інформаційного центру Ради національної безпеки і оборони Андрій Лисенко зазначив, що зенітно-ракетний комплекс „Бук“, з якого збивають українські літаки, буде знищений військо-повітряними силами України.

Державна авіяслужба закрила повітряний простір в зоні антитерористичної операції.

Для того, аби розслідувати авіякатастрофу поблизу Донецька, створено спеціяльну урядову комісію та „гарячу лінію“ Міністерства закордонних справ. Про це на екстреній зустрічі з журналістами у Кабінеті міністрів повідомив Міністер закордонних справ України Павло Клімкін. Крім того, очільник українського зовнішньополітичного відомства висловив своє співчуття родичам загиблих та зазначив, що це вже третій збитий літак за тиждень.

Того ж дня, 17 липня, співчуття сім'ям загиблих та всьому маляйзійському народові висловив Президент України Петро Порошенко. „Я глибоко шокований цією жахливою трагедією, що сталася з авіялайнером „Малайзійських авіяліній“ над Україною і призвела до численних людських жертв“, – заявив Президент України.

Україна повинна ініціювати скликання екстренного засідання ООН і вимагати введення на територію Донбасу миротворчих військ. Про це заявив народний депутат від Всеукраїнського об'єднання „Свобода“ Олександер Аронець. „А якщо Росія накладе вето, слід вимагати виключення її з організації. Думаю, міжнародні провідники повинні задуматись над безпекою власних громадян. А також над питанням знищення імперії зла – Росії“, – сказав О. Аронець.

17 липня Президент США Барак Обама закликав Росію, проросійських сепаратистів та Україну припинити вогонь, аби повною мірою розслідувати авіякатастрофу „Боїнга-777“ біля Донецька. „Повинно бути правдиве міжнародне розслідування того, що сталося. Рада Безпеки ООН вже ініціювала це розслідування, і ми закликаємо усіх членів, в тому числі Росію, співпрацювати, щоб сприяти розслідуванню. Росія, проросійські сепаратисти та Україна повинні негайно припинити вогонь. Докази потрібно зберегти, експерти повинні мати доступ до місця катастрофи, а також потрібно передати тіла загиблих родичам… Що ми вже знаємо точно, так це те, що літак був збитий ракетою „земля-повітря", а також був збитий з території, яка підконтрольна російським сепаратистам. Ми будемо чекати на нові факти і докази розслідування цієї трагедії“, – заявив американський Президент.

„Ми ще не знаємо всього стосовно вчорашньої трагедії, але що я знаю точно – це те, що насильство в Україні зростає. Сепаратисти мають зброю, вони збивають нею літаки, і ця зброя поставляється з Росії“, – підкреслив Б. Обама.

Прем'єр-міністер Австралії Тоні Ебот вважає, що відповідальність за знищення пасажирського лайнера біля донбаського міста Торез лежить на проросійських сепаратистах. Він виступив з вимогою провести незалежне розслідування обставин знищення маляйзійського літака в небі над Україною.

Раніше Міністер закордонних справ Австралії Джулі Бішоп зажадала пояснень від російського Посла Володимира Морозова, який поспішив перекласти усю відповідальність за трагедію на Україну. За словами ж прем'єра Австралії, спроби Росії самоусунутися від відповідальности тільки тому, що трагедія сталася в небі над Україною, „не витримують жодної критики. Хочу сказати австралійському народу, що, з моєї точки зору, ситуацію, коли підтримувані Росією повстанці, можливо, вбили австралійців з важкої зброї, яка могла прибути з Росії, ми сприймаємо дуже неґативно і вимагаємо всебічного розслідування“.

Т. Ебот додав, що дуже важливо „не дозволити Росії завадити повномасштабному розслідуванню“ обставин трагедії. „Це не аварія, це злочин. А злочинцям не можна давати уникнути покарання за скоєне. Має бути проведено неупереджене міжнародне розслідування, і Росії точно не можна дозволяти заважати цьому“, – ствердив Т. Ебот.

(За повідомленнями засобів масової інформації)

Це війна...

(Закінчення зі стор. 5)

Про ревнощі згадуємо невипадково. Наприклад, без реаґування з боку Президента залишилася ця заява голови Дніпропетровської державної адміністрації Ігоря Коломойського: „Держава сьогодні просто зобов'язана конфіскувати маєтки, фабрики, банківські акції прихильників сепаратиму. Усіх тих, хто фінансував і далі фінансує терор у країні“.

Конфісковані маєтки І. Коломойський пропонує передавати у Відкрите акціонерне товариство, в якому спільниками будуть учасники антитерористичної операції, ветерани війська, родини загиблих. „Чому одні мають вмирати за свою країну, а інші тим же часом збагачуватися? Чи ж так нам тяжко уявити, які запитання принесуть з собою хлопці, повернувшись з фронту?“ – справедливо передбачає вельми ймовірний розвиток подій дніпропетровський губернатор.

Але, з іншого боку, чи можливий цей варіянт до практичного виконання? Чи схвалить його віддана принципові приватної власности Европа? По-друге, чи не збурить це в самій Україні нові протистояння, що було б прямо вигідне Москві і її поплічникам в Европі, котрі, всупереч очевидності, називають війну Росії проти України внутрішнім українським сепаратизмом-тероризмом?

Проблема для Президента ще й у тому, що ініціятива І. Коломойського співзвучна з настроями суспільства, якому давно остогидла олігархія і її розпаношування в українській політиці. Тому на неї треба відповісти – інакше може виникнути враження, що центр прийняття стратегічних рішень переміщується з Києва до Дніпропетровська.

Тажко бути Петром Порошенком, на його місці багато хто втратив би рівновагу в обставинах, коли треба говорити до світу, який тебе не розуміє. І водночас легше бути Петром Порошенком, ніж його невдалими попередниками, тому що Україна вже інша, вже зовсім інший наш народ.

Закінчу ці думки текстом молодої української письменниці Лариси Денисенко:

„...Люди стають відповідальнішими, і держава також має відповідати, зокрема, і за тих людей, котрі продовжують розкрадати, розтягувати, набивати свої кишені, і неважливо, хто це робить – генерал або ж дрібний приватний підприємець: відповідальність мають нести всі.

Мій тато сказав, що він все одне буде переказувати пенсійні гроші на потреби наших військових, попри те, що крадуть. „Правда переможе“, – сказав. Наші військові продовжують захищати мир та цілісність країни. Лікарі чесно роблять свою роботу. Добровольці всіма способами допомагають державі забезпечувати боєздатність військових і допомагати тим, хто був вимушений залишити домівки.

На таких людях, загалом, тримається правда, але й утримуються безліч безсоромних, нахабних та мерзенних потвор з липкими рученятами.

Бог вам за суддю, не шановні, за оману та кров рано чи пізно доведеться платити страшну ціну. І ви її заплатите, хоча більшість, ймовірно, думає, що такі хитруни – не попадуться, що все схоплено, всім – заплачено.

Я тільки хочу нагадати вам ще про одну річ, котра існує на наших землях давніше за корупцію, давніше за кримінальну відповідальність. Це – прокляття матерів, дружин, доньок, наречених та сестер. Містична та велика сила жіночих прокльонів. Звучить моторошно, не цивілізовано, поза правового поля, в це не хочеться вірити, але воно – працює.

Коли все це впаде на вас, ви, можливо, будете лежати під крапельницею в онкологічному центрі, і будете розуміти, що зараз головнішим для вас є не набити розтягнутий до неможливости шлунок автами, дачами, землею, купюрами, а врятувати хоча б частину його, а потім до вашої палати зайде волонтерка.

Вона прочитає щось у ваших очах та піде геть, і ваше життя почне стрімко розмотуватися як кінострічка з початку на кінець“.

Люди „Великого...

(Закінчення зі стор. 12)

що найбільш нещасливими для рейдуючих були місцевості Сучани (16 полонених), Мала Фатра (14 полонених), Недаконіце (10 полонених), Малужіна (два полонених і шість убитих) Гуменски Рокитов (сім полонених).

Наприкінці, у „Коротких висновках“, дослідник подає дуже стислий, але надзвичайно влучну та об'єктивну аналізу прорахунків і здобутків українського визвольного руху за період рейдів підрозділів УПА та членів мережі ОУН з Закерзоння у західньому напрямку. Він цілком відверто вказує на помилки, яких допустилися командири рейдуючих підрозділів, що привело до великих втрат серед особового складу. Але, при цьому, наголошує на велетенській політичній перемозі, якою стала поява озброєних українських борців за залізною завісою, котра руйнувала в Західньому світі міт про неможливість тривалого збройного опору тоталітарній комуністичній імперії.

Завершуючи експертну оцінку праці Петра Й. Потічного, слід наголосити на тому, що це дослідження має всі шанси стати каталізатором для появи в українській історіографії серйозних досліджень з історичної антропології, які будуть стосуватися визвольних змагань 1920-1950-их років.

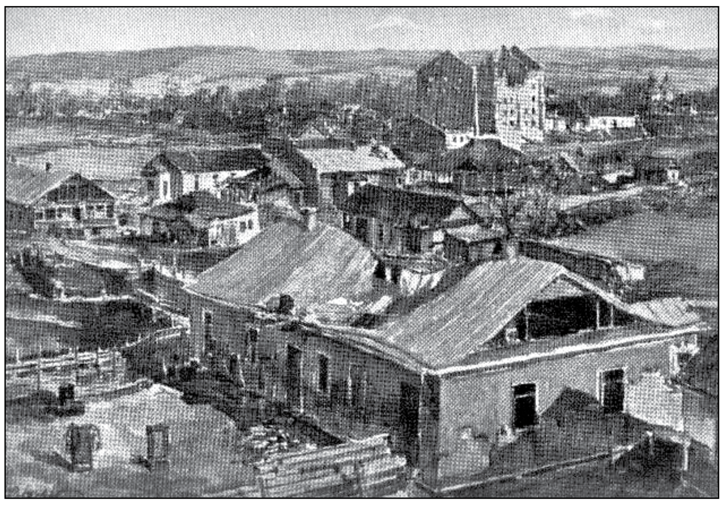
Іван Патриляк – доктор історичних наук, професор Катедри новітньої історії України Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

Сто років тому австрієць намалював Дубно

Євген Цимбалюк

ДУБНО, Рівненська область. – Під час Першої світової війни художник Ховецкер (найімовірніше, старшина австрійської армії) намалював акварелю на полотні краєвид міста з південної сторони Дубенського замку. Перед зором художника постав Кременецький кряж, церква у Сурмичах.

Розповідає Тамара Дмитренко, завідувачка відділу історії Державного історико-культурного заповідника: „Картину з покоління в покоління передавали в одній з львівських родин, що походить від начальника пошти в Дубні. Наразі представник цієї родини, котрий мешкає у Львові, визнав за доцільне, аби репродукція картини стала власністю Дубенського замку. Майже всі будівлі, зображені на картині, збереглися до нинішнього часу".

Дубно на картині художника Ховецкера.

Відроджується пам'ять Міхала Хороманського

Світлана Орел

КІРОВОГРАД. – Ім'я письменника, журналіста, перекладача, лавреата Польської академії літератури Міхала Хороманського досі не було широко відоме у місті, де він народився і навчався, як і багато видатних єлисаветградців, у кляcичній чоловічій гімназії, на приміщенні якої (нині тут Будинок офіцерів та Управління державної служби Міністерства надзвичайних ситуацій) у день 110-річчя письменника 22 червня відкрито меморіяльну дошку.

Меморіяльна дошка у Кіровограді.

М. Хороманський вчився у цій будівлі у 1915-1923 роках. У цих стінах здобували освіту вчені Георгій Ланґемак, Ігор Там, Володимир Винниченко. Їхні меморіяльні дошки вже прикрашають цю непересічну будівлю.

Родина Хороманських свого часу була помітною у Єлисаветґраді. Дід письменника редаґував і видавав першу в Російській імперії повітову газету „Єлисаветґрадські ведомості", батько очолював ветеринарну службу повіту.

М. Хороманський, коли йому виповнилося 20 років, змушений був покинути місто через тодішні революційні події. Багато подорожував, а останні 15 років життя прожив у Польщі.

Меморіяльну дошку виготовлено і встановлено з ініціятиви місцевого осередку Спілки польських журналістів на гроші, надані дипломатичним представництвом Польщі в Україні. На жаль, жоден з восьми його романів досі не перекладений українською мовою.

Микола Жулинський став фундатором церкви

Євген Цимбалюк

НАБЕРЕЖНЕ, Рівненська область. – У селі 10 років тому з ініціятиви тутешнього уродженця академіка Миколи Жулинського було закладено наріжний камінь в підмурівок майбутнього храму. Наразі цю унікальну духовну святиню з двома церквами (верхньою на честь св. Трійці та нижньою на честь св. Миколая) освятив Архиєпископ Рівненський і Острозький Іларіон. Відповідно до указу Патріярха Київського і всієї Руси-України Філарета він нагородив М. Жулинського як благодійника орденом св. Юрія Переможця.

„Заповітна мрія збудувати у рідному селі православний храм бере початок з самого дитинства, – розповів М. Жулинський. – Адже у Набережному, яке раніше називалося Новосілками, своєї церкви не було. Люди ходили на молитву до сусідніх сіл. Почав втілюватися задум у реальність на початку 1990-их років, коли поїхав до села, аби вибрати місце для храму. Привіз у село відомого архітектора з Канади Радислава Жука. І він на моє прохання зробив проєкт. Загалом будівництво можна назвати спільним, адже до нього долучалися земляки, друзі, благодійники".

Уже після освячення Свято-Троїцької церкви в ній побував Патріярх Філарет, безпосередньо причетний до святині у Набережному, адже він освячував наріжний камінь новобудови.

Свого часу храм відвідали Президент України Віктор Ющенко, письменники Ліна Костенко, Оксана Пахльовська, Іван Драч, Володимир Дрозд, Ірина Жиленко, народні артисти України Ніна Матвієнко, Анатолій Паламаренко, Дмитро Гнатюк. Кожен залишив тут частинку своєї душі.

Парафіяни біля Свято-Троїцької церкви. (Фото: Євген Цимбалюк)

„Піяніст-екстреміст" грав на площі

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – 28 червня на соборній площі міста і у Долині троянд дав три концерти „піяніст-екстреміст" Богдан з Майдану. Його запросили для благодійної місії – допомогти зібрати фонди на потреби українських вояків на сході, зокрема для добровольчого батальйону „Азов".

Богдан був волонтером в Київській міській адміністрації, біля якої побачив фортепіян і відчув бажання сісти та заграти. За декілька хвилин поруч почали збиратися перші слухачі. В інтернеті з'явилася світлина з коментарем: „Екстреміст дорвався до піяніна". Відтоді Богдан називає себе „піяніст-екстреміст". Свого прізвища він не розголошує, грає у масці.

28 лютого він грав на площі у Харкові, потім виступав в інших містах.

Кожен свій виступ у Черкасах Богдан розпочинав гимном України. Звучали пісня „Пливе кача", інші композиції. На виступів було зібрано 20 тис. грн., які будуть витрачені за призначенням – українським бійцям. „Якщо сьогодні ми назбираємо хоча б на один бронежилет, то врятуємо життя одного нашого побратима", – сказав Богдан.

Винахідник удосконалив мотоцикл

Олександер Вівчарик

СМІЛА, Черкаська облалсть. – Для зміцнення обороноздатности України винахідник-механік Микола Тарановський створив мотоцикл, максимально пристосований для потреб війська, особливо для прикордонників.

У звичайному мотоциклі він посилив раму, захистив двигун кожухом, встановив багажник для набоїв. М. Тарановський готовий показати свій мотоцикл усім зацікавленим фахівцям.

Микола Тарановський зі своїм мотоциклом. (Фото: Олександер Вівчарик)

„Піяніст-екстреміст" Богдан грає на площі в Черкасах. (Фото: Олександер Костирко)

НОВИНИ НАУКИ

Комунізм – призвідець голоду

Марта Базюк

ТОРОНТО. – З 26 по 27 вересня у місті відбудеться надзвичайно важлива конференція, організована Дослідно-освітнім консорціюмом з вивчення Голодомору (Канадський Інститут українських студій, Альбертський університет). Метою конференції буде дослідження випадків голоду, спричинених діями комуністичних режимів.

У конференції візьмуть участь провідні фахівці з проблематики голоду у СРСР, Казахстані, Україні та Китаї. Їхнє завдання полягатиме у визначенні – на підставі нової методології та спеціялізованої літератури – спільних рис і відмінностей голоду у різних країнах та в оцінці значення цих подій в історії кожної з цих країн.

Сьогодні вже можна говорити про неабиякий проґрес у дослідженні випадків масового голоду, спричиненого політикою комуністичних режимів протягом останніх двох десятиліть внаслідок відкриття для науковців раніше заборонених архівних документів та більш тісної співпраці між науковцями у цілому світі.

Як зазначив проф. Андреа Ґраціозі, співробітник Італійської національної аґенції з акредитації університетів і дослідницьких програм та один з співорганізаторів конференції, „наразі ми вже маємо доволі чітку картину причин, динаміки, демографічних та інших наслідків голоду 1931-1933 років у СРСР, українського Голодомору, великого голоду у Казахстані та жахливого голоду у Китаї, спричиненого „Великим стрибком вперед" у 1959-1961 роки".

У праці конференції візьмуть участь Ніколас Верт (Інститут сучасної історії, Париж, доповідь „Голод у Поволжжі, голод в Україні: політичні механізми та сучасні дебати"); Люс'єн Б'янко (Вища школа студій з соціяльних наук, Париж, доповідь „Порівняльні студії голоду в СРСР та Китаї"); А. Ґраціозі (Італійська національна аґенція з акредитації університетів і дослідницьких програм, Неаполь, доповідь „Голод Сталіна та голод Мао: подібності та відмінності"); Ніколло П'янсіола (Лінґ'янський університет, Гонґконґ, доповідь „Казахстан у географії радянського голоду 1931-1933 роках"); Сара Камерон (Університет Меріленду, доповідь „Голод у Казахстані 1930-1933 років: сучасні дослідження та нові підходи"); Жоу Сун (Університет Есексу, доповідь „Свідчення про великий голод у Китаї в архівах Комуністичної партії Китаю"); та Ральф Такстон (Брандейський університет, доповідь „Травматичне минуле у бурхливій сучасності: вплив голоду під час „Великого стрибку" на леґітимність та спротив в епоху після смерти Мао").

Керувати ходом дискусії будуть Ольга Андрієвська (Університет Тренту) та Кімберлі Менінґ (Університет Конкордія). Професори Л. Б'янко та А. Ґраціозі виголосять відкриті лекції увечорі 26 вересня та по обіді 27 вересня.

Як зазначає проф. А. Ґраціозі, незважаючи на спроби дослідників провести порівняльні студії випадків голоду, досі бракує систематичного порівняльного дослідження, яке б виокремило подібності та відмінності цих випадків та сприяло б найкращому розумінню цих подій з боку науковців. На думку дослідника, ці три випадки голоду постали внаслідок „великих стрибків" за ініціятиви комуністичних партій, керівники яких покладалися на централізовані механізми при плянуванні економічної діяльности, і які були переконані, що вони зможуть повністю контролювати та вільно поводитись з пріоритетами та механізмами своїх економічних систем.

Більш того, на чолі комуністичних партій СРСР та Китаю стояли могутні деспотичні керівники, які не визнавали жодних обмежень у боротьбі за збереження своєї персональної влади і які часто представляли себе єдиними людьми, спроможними виконати покладену на них „високу місію". Отже, якими би не були економічні передумови цих випадків голоду, голод за часів комуністичних режимів був викликаний також і політичними чинниками, які мусять бути дослідженими з огляду на причини та перебіг певних подій та процесів.

Поряд зі спільними рисами існували і суттєві відмінності. На думку проф. А. Ґраціозі такі чинники, як напівколоніяльні механізми та національне питання відігравали більшу ролю у голоді в СРСР, ніж у голоді в Китаї. Були також інші відмінності: Комуністична партія Китаю виявилась більш спроможною в обмеженні плянів свого керівництва, ніж її радянська „сестра"; географічні особливості цих випадків голоду були зумовлені різними причинами; нарешті, в той час, як голод у СРСР призвів до перемоги сталінської внутрішньої політики, голод в Китаї призвів до поразки маоїстського режиму. Наслідки цих подій і процесів також суттєво відрізнялися, що можна побачити при аналізі наслідків радянських „показових судових процесів" та „Великої пролетарської революції".

Зі свого боку, Консорціюм пропонує аспірантам та молодим науковцям надання фінансової допомоги, яка дозволить їм відвідати конференцію та спілкуватися з провідними науковцями. Минулого року Консорціюм організував конференцію „Досліджуючи Голодомор у контексті", присвячену 80-ій річниці трагедії, яку відвідали майже 20 молодих науковців з Північної Америки, Европи та України.

До організації вересневої конференції долучилися, крім Консорціюму, Програма Центру ім. Петра Яцика з европейських, російських та евроазійських студій (Школа Мунка, Торонтський університет), Інститут св. Володимира та Українсько-канадський дослідно-документаційний центр.

Подальшу інформацію про конференцію можна отримати за адресами: hrec@ualberta.ca; 416 923-4732; www.holodomor.ca and www.ualberta.ca/CIUS.

Якби Авель...

(Закінчення зі стор. 4)

вітнього маштабу. З великою надією дивляться вони на згуртування навколо себе правих, посутньо антиліберальних сил, аж до фашистського краю. Недаремно їхні зусилля вітають такі европейські діячі, як Марі Лепен, Геерт Вільдерс, ба навіть сам Брейвік з норвезької тюрми – так недалеко і до заснування Комінтерну!

Заради чергової карколомної „зміни віх" в ідейнім обламуванні кочового способу врядування, в Росії вже кілька років ведеться підготувальна робота.

Комбінації з переслідування правозахисників, незалежних медіа, фондів з чужоземним фінансуванням, ЛҐБТ-спільноти, збагачені шельмуванням нацменшин, валом православного мракобісся та шовіністичної істерії, майже збігаються у часі й знаменують перевидання тамтешнього національного Елбаси.

У наслідок, начебто самі по собі, на обрії вимальовуються гидкі обриси ворогів: гейропа, ліберасти з толерастами у віртуалі для підгодовування ідейною ненавистю мас, та „гомосня з панаєхавшімі"– для вуличного кування духовних скріп фізично активними патріотами.

Засоби, звісно, переважно для внутрішнього вживання. Втім, уповні придатні для „ближнього зарубіжжя", зокрема якщо влізти разом з валянками у місцевий телевізор.

Для закордону ж або для високочолих інтелектуалів ітиметься про багатополярний світ, американський емісійний центр, диктат споживацької псевдокультури й інші нехороші речі. Натомість пропаґуватимуться хороші традиційні цінності й багато-багато духовности.

Такі дива іміджевої пластики. Так скитська красуня освіжає личко. Таких от жертв потребує модернізація, як її традиційно розуміють у Кремлі.

Одначе зерня і сенс московського братолюбства залишаються незмінними з часів Василя ІІІ: віддайся мені з усім, що в тебе є, і не гріши проти кревности. З кочової точки зору неважливо, чи визнає об'єкт зазіхань „священні узи", за якими мусить віддати свого живота – головне, що сам кочовик вважає себе упослідженим братом, перед яким завинив цілий світ.

Якби Каїн не убив Авеля, а взяв би, скажімо, в заручники, і той в стані, скажімо, стокгольмського синдрому не пручався, а співчував йому – тоді в очах Каїна брат його Авель не увів би його у гріх.

У цьому пункті подібного штибу виправдувальна логіка перетворюється на логіку викривальну.

(„Українська правда")

ПОДОРОЖІ

Місто здоров’я у прикарпатському лісі

Олександер Вівчарик

МОРШИН, Львівська область. – „Хто любить Україну, той лікується в Моршині”, – говорив колишній головний лікар санаторно-курортного комплексу в Моршині, Львівська область, Богдан Аксентійчук, який дуже любив Україну і рідну оздоровницю. Саме він зберіг її у скрутні часи становлення незалежности і розпочав процес модернізації. Зараз заклад очолює Ігор Токар, котрий прагне продовжити найкращі традиції свого попередника. А ще він пробує залучити до лікування в Моршині не лише українців.

Одночасно тут можуть лікуватися 1,676 осіб, але за складної ситуації в Україні заповнити всі місця не просто. І все ж торік тут оздоровилися 31,163 відпочивальники з України, Росії, Білорусі, Німеччини, Азербайджану, Ізраїлю, Греції. Відпочивали і лікувалися також гості з Канади і США. Цього року туристів з Білорусі майже немає і зовсім немає з Росії. За білорусами шкодують, за росіянами – не дуже. „Вони конфліктні, аґресивні, невиховані люди”, – зізнається оператор, яка надає водні процедури.

За бажання можна винайняти комфортні кімнати в сучасних готелях, які вже з’явилися в Моршині. Відомий американський художник і мандрівник Роквел Кент якось зауважив, відвідавши Київ, що бачив багато парків у містах, але вперше побачив місто у парку. На жаль, нині столиця вже не така, тож шкода, що талановитий митець не був у Моршині, де він побачив би курорт у парку, що нагадує ліс. І це не перебільшення: усі санаторії санаторно-курортного комплексу розташовані у центрі міста і водночас у лісі. Вони оточені величезними деревами. Не дивно, що людей тут будять птахи, а білочки є постійними супутниками. Не можна передати також, яким настояним на травах і карпатських лісах є місцеве повітря. Ним просто хочеться дихати і дихати.

Без перебільшення, Моршин – унікальний курорт. Насамперед, ропою, яка не має аналогів в Україні, і якою лікують безліч захворювань внутрішніх органів. А також – слабо мінералізованою водою. А ще він є одним з найстаріших в Україні і має дуже зручне розташування: недалеко до Стрия, Львова, Івано-Франківська. З усіма цими містами його пов’язує залізниця. У нього цікава історія. Урочисте відкриття нового на мапі Европи курорту відбулося в травні 1878 року. Отже, зараз тут триває 137-ий сезон.

1883 року місцеву воду почали продавати у пляшках. На курорт приїздив навіть австрійський цісар. Перші наукові дослідження унікальних вод Моршина були проведені саме за часів Австро-Угорщини. Так, джерело Матері Божої дослідив 1879 року тодішній господар міста Боніфацій Штилер. А українські вчені довели, що „Моршинська” корисна навіть дітям з перших днів народження.

З 1996 року Моршинський завод мінеральних вод „Оскар” розливає воду під торговою маркою „Моршинська” 350 млн. пляшок в рік.

Лікувально-діягностичний центр під керівництвом Ніни Половинко став фіналістом Всеукраїнського конкурсу. (Фото: Олександер Вівчарик)

Цієї весни запустили нову лінію німецької фірми „Krones”, на якій розливають 44 тис. пляшок на годину. Це одна з найпотужніших ліній у світі.

Санаторно-курортний комплекс – провідний в Україні з лікування захворювань печінки, підшлункової залози, кишківника, шлунку та цукрового діябету. Хворі тут не лише лікують свої недуги, а й очищують організм і поліпшують імунну систему. До складу комплексу входять п’ять санаторіїв. Це не курорт для відпочинку і розваг. Тут хворого ретельно обстежують і лікують мінеральною водою, а також відповідними процедурами.

Людина, яка відчула на собі результати лікування у Моршині, прагне будь-що приїхати сюди ще раз. Маю декількох знайомих, котрі переконані, що живуть тільки завдяки унікальній воді Моршина.

А хто усе ж не може жити без розваг, то їх знайде і в Моршині. Можна замовити екскурсію н містами, замками, історичними, культурними і святими місцями західньої України. У місцевому Палаці культури щодня відбуваються цікаві концерти. Зараз триває реконструкція пам’ятки садово-паркового мистецтва „Парку курорту”. Здійснюється вона за програмою співробітництва Польщі, Білорусі та України. Після реконструкції і так чудовий парк стане просто зразковим.

Вічне поглинення...

(Закінчення зі стор. 2)

контрольний Москві.

Церква Московського патріярхату в Україні налічує 50 єпархій і близько 1.5 млн. постійних парафіян, тоді як у Росії, згідно зі статистикою, реґулярно відвідують служби тільки 0.5-0.7 відс. населення (близько 1 млн осіб). Утративши Україну, допустивши тут створення помісної Церкви, Російська Церква одним махом позбудеться левової частки свого авторитету й могутности. Так само, як свого часу загубила його Росія, не втримавши 50-мільйонної УРСР у 1991 році.

Україна з її мільйонами російськомовних жителів під боком у РФ – величезний подразник імперських настроїв. Вічна провокація. Джерело нескінченних мук. Будь-який російський політик, що розраховує на масову підтримку своїх громадян, вважає своїм обов’язком говорити про цих „фольксрусіше“. Як німці, котрі опинилися поза межами своєї держави після 1918 року, стали козирем для нацистів, коли ті йшли до влади в Німеччини, так і російськомовні українці виявилися легким засобом заробляння політичних очок для російських радикальних націоналістів, фашистів та популістів усілякого іншого штибу. Причому, що показово, самі того не бажаючи. Важлива частина російської риторики стосовно України полягає в тому, що українці страждають від життя у своїй незалежній державі. І мріють повернутися до складу Росії. Під крило турботливого Кремля. Ось тільки самих їх про це ніхто не питає.

Російська національна ідея на початку XXI ст. – відродження старої імперії. Постійний зворотний рух до земель, звідки колись росіяни пішли внаслідок „найбільшої геополітичної катастрофи XX ст.“. Вічне повернення нашої країни стало чільною метою, яка заполонила уми всіх представників політичного істеблішменту Росії.

Не важливо, як вона при цьому називатиметься: Україна чи Новоросія.

(„Український тиждень“)

Денис Казанський – український публіцист, місто Донецьк.

ПОШУКИ

Розшукую свого діда **ЯКОВЦЯ Василя Павловича**, 1920-1922 (приблизно) року народження в селі Грицьки, Дубровицького (Домбровицького) району, Рівненської області. Інформацію про нього або про когось із його близьких, надсилайте, будь ласка, до:
Захарчук Валерій Назарович, м. Харків, вул. Данилевського 632, кв. 45, **61022 UKRAINA**;
або на адресу електронної пошти: **choyren@mail.ru**

Дослідження щодо...

(Закінчення зі стор. 10)

ня корупціонерами фінансової системи у Європі та інших країнах Заходу.

На цьому також наголошувала Антеа Ловсон, заступник директора неурядової організації Global Witness.

„Гроші в Україні не залишалися. Якщо ви крадете мільярди долярів, то під ліжком їх тримати не будете. Вони там просто не помістяться. Потрібне місце, і це місце – банк, який має погодитися прийняти ті гроші... Ми досі не усвідомлюємо наслідки використання корумпованих грошей на Заході. Брудні гроші з України чи Росії у британських банках – це не просто побічні наслідки корупції, а чинник, який сприяє корупції“, – наголосила А. Ловсон.

На її думку, теперішня міжнародна система боротьби з відмиванням грошей не спрацьовує, бо „банки недостатньо зацікавлені у тому, щоб розслідувати походження підозрілих грошей, або не достатньо бояться покарань у випадках, якщо їх упіймають з брудними грошима“.

Померла Віра Найденко-Канарейська (1927-2014)

Валентина Курилів

ТОРОНТО. – 7 травня на 87-му році життя відійшла у вічність св. п. Віра Канарейська (дівоче прізвище – Найденко). 9 травня в похоронному заведенні Кардинала була відслужена Панахида. Про життєвий шлях покійної розповіла Валентина Курилів, яка знала В. Канарейську з табору в Німеччині, де першою її вчителькою в українській таборовій початковій школі була саме В. Канарейська, одружена з Олексієм Канарейським (помер 2003 року).

Св. п. Віра Найденко-Канарейська

В. Канарейська народилася 3 червня 1927 року в родині Івана та Марини Найденків, у селі Григорівка, Донецька область. У 1934 році Вірина мама померла, тато одружився вдруге, і з Німеччини вони всі, крім брата, переїхали в Канаду 1949 року, у провінцію Квебек. В. Канарейська працювала кухаркою у французькій родині. Коли у Монреалі була створена парафія Української греко-православної церкви св. Покрови, В. Канарейська та інші жінки створили Сестрицтво при церкві для збирання фондів на будівлю церкви, яке В. Канарейська очолювала протягом декількох термінів.

В. та О. Канарейські були причетні до організування Союзу українців – жертв російського комуністичного терору, Української революційно-демократичної партії та молодіжної організації Об’єднання демократичної української молоді в Монреалі.

В Монреалі Канарейські жили до 1974 року, а потім переїхали в Британську Колюмбію, О. Канарейський збудував хату, і разом вони брали участь у житті української громади. О. Канарейський захворів і помер у грудні 2003 року. Вдова вирушила до Торонто, де відновила свої знайомства з друзями.

Похорон В. Канарейської 10 травня відслужив о. Ігор Куташ. Провести покійну в останню путь прибули близькі друзі та знайомі, серед них – генерал Віктор Пергат, який проживає в Коста Ріко, похресники Микола Пергат, Катя Мірошниченко та Ліда Романюк з Монреалю. Поховали В. Канарейську поряд з її чоловіком на цвинтарі св. Володимира на оселі „Київ“, в Оквілі.

На завершення похорону відбулася тризна, де учасники згадували добрі діла покійної св. п. В. Канарейської .

У тридцяту невимовно болючу річницю смерти нашого найдорожчого Батька і Дідуся

св. п.

ТЕОДОРА ЛЕШКА

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в середу, 6 серпня 2014 року

в таких церквах:

в церкві св. Юра в Ню-Йорку о год. 8:30 ранку
в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й. о год. 9:00 ранку
в церкві св. Івана Хрестителя в Синевидську Вижнім, Україна
в церкві св. Тройці в Дрогобичі, Україна
в катедрі св. Юра у Львові, Україна

син - Ярослав з дружиною Аллою
внучка - Адріана

Шановні читачі! Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Ділимося сумною вісткою, що 23 червня 2014 року,
відійшла у вічність, проживши 88 літ,
моя найдорожча Мама

св.п

Ірена Ґудз

з дому Іваник

дружина св.п. д-ра Володимира Ґудза
народжена 23 листопада 1925 року в с. Смольник, Лемківщина.

Панахида була відправлена 26 червня 2014 року в Sheehan Funeral Home, West Hartford, CT, а Похоронні Відправи відбулися 30 червня 2014 року в Cedar Hill Cemetery Mausoleum in Suitland, MD, близько Вашінґтону.

У 40-ий день смерти буде відправлена заупокійна Служба Божа 2 серпня 2014 року о годині 10-ій ранку в Українській католицкій церкві св. Архистратига Михаїла в Гартфорді, Конектикат.

У глибокому смутку залишилися,
син Мирон та ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Для вшанування пам'яті Покійної яка була члеикою СУА у Гартфорді, просимо бажаючих складати пожертви на

Ukrainian Museum
222 East 6th Street
New York, NY 10003

ОСЕРЕДОК ПРАЦІ НТШ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

У глибокому жалю ділимося сумною вісткою в академічному і громадському житті українців в США, що в неділю, 29 червня 2014 року, несподівано упокоїлася в Бозі на 87 році життя секретарка Осередку праці НТШ у Філядельфії, та секретарка Пенсильванської Округи Енциклопедії Української Діяспори

сл. п.

АННА МАКСИМОВИЧ

з роду ГОЛОВІНСЬКА

бібліотекарка, поетеса (псевд. Подолянка)
та визначна громадська діячка

Управа

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої незабутньої
Мами, Бабці, Прабабці, Сестри і Тети

св. п.

ОЛЕКСАНДРИ ФЕДОРУК

з дому Гурин

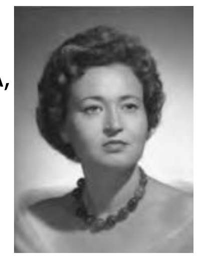
будуть відправлені Поминальні Служби Божі в:

- Церкві св. Івана Хрестителя, Нюарк, Н. Дж.;
  2 серпня 2014 року о год. 7:45 ранку,
- Соборі св. Андрія Первозваного, Підволочиськ;
- Церкві Різдва Христового, Тернопіль;
- Соборі св. Юра, Львів.

Вічная пам'ять!

Марійка Տершаковець з родиною

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що в четвер, 27 червня 2014 року, в ранній годині померла в Martinez, GA, моя найдорожча Дружина, Мама і Бабуся

св. п.

Леся Александра Демедюк

з дому Лещук

У смутку залишилися:
чоловік - Дмитро
дочка - Оксана з чоловіком Ranjit Dhaliwal і дітьми Самантою і Катериною
дочка - Ніна з чоловіком Richard Caro і дочкою Марґаретою
родина в Україні, Австралії і Канаді.

Леся народилася 27 січня 1926 року в Києві, в родині д-ра Федора і д-ра Катерини Лещуків. З початком Другої світової війни батько був заарештований та вивезений на Сибір. Під кінець війни Леся з мамою вирішили не залишатися в Києві, а виїхати на Захід. По війні опинилися в Karlsruhe, Німеччина. Тут студіювала піано у вижчій музичній школі, яку закінчила в 1949 році. В травні 1950 року одружилася з інж. Дмитром Демедюком, а в жовтні 1950 року приїхали до Америки і поселилися в Highland Park, NJ.

Похоронні відправи відбулися 3 липня 2014 року в Українській католицькій церкві св. Марії в New Brunswick, NJ, а Похорон на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй пам'ять!

Пожертви в пам'ять Лесі можна складати на Українську католицьку церкву св. Марії в New Brunswick, NJ.

З глибоким сумом повідомляємо
рідних, приятелів і знайомих про те,
що в середу, 16 липня 2014 року, у Warwick, NY,
померла наша найдорожча дружина, мати і бабуня

св. п. Адріяна з дому Аврам

Думановська

Адріяна народилася 1937 року в Буенос-Айресі, випускниця приватної Англійської гімназії та Французького ліцею в тому місті. У неї була сестра Ірена, замужем Довбуш. У 1967 році родина переїхала на постійно до Сполучених Штатів Америки. Все своє робоче життя Адріяна працювала старшим книговодом.

ПОХОРОН відбувся в суботу,19 липня 2014 року, з Української католицької церкви св. Миколая в Passaic, NJ, на цвинтар св. Хреста – Holy Cross Cemetery, North Arlington, NJ.

Залишила у смутку:
чоловіка Любомира;
дітей: Александру, Маріяну, Тамару і Павла;
внуків: Данила, Михайла, Степана, Ганну, Алексу, Джейка і Йосифа.

Вічна Їй пам'ять!

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
найдорожчого ЧОЛОВІКА, БАТЬКА і ДІДУСЯ
3 серпня 2004 року

СВ. П.

О. МІТРАТА

ЕВСТАХІЯ-ОСТАПА ҐОШУЛЯКА

довголітнього сотрудника при катедральному храмі
св. Йосафата в Торонто

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
будуть відслужені:

- у катедрі св. свщ. Йосафата в Торонто;
- у церкві в Івано-франківську;
- у церкві свв. апостолів Петра і Павла в Чорткові;
- у церкві св. о. Николая в Торонто.

Прошу ласкаво о молитви за спокій душі.

Дружина ДАРІЯ, ДІТИ і ВНУКИ.